

Επίσημη Εφημερίδα

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 64

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

52ο έτος
19 Μαρτίου 2009

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα	Σελίδα
I Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις		
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ		
Συμβούλιο		
2009/C 64/01	Γνώμη του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2009, σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας της Γαλλίας για την περίοδο 2008-2012	1
2009/C 64/02	Γνώμη του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2009, σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας της Ελλάδας για την περίοδο 2008-2011	7
II Ανακοινώσεις		
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ		
Επιτροπή		
2009/C 64/03	Μη διατύπωση αντιρρήσεων σχετικά με κοινοποιηθείσα συγκέντρωση (Υπόθεση COMP/M.5433 — Sanacorp/V.D. Linde) ⁽¹⁾	13
2009/C 64/04	Μη διατύπωση αντιρρήσεων σχετικά με κοινοποιηθείσα συγκέντρωση (Υπόθεση COMP/M.5438 — NBC Universal/De Agostini Communications/IMI Investimenti/Cattleya) ⁽¹⁾	13

EL

IV Πληροφορίες

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Επιτροπή

2009/C 64/05	Ισοτιμίες του ευρώ	14
--------------	--------------------------	----

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

2009/C 64/06	Ενημέρωση του καταλόγου των αδειών διαμονής στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 2 παράγραφος 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ C 247 της 13.10.2006, σ. 1, ΕΕ C 153 της 6.7.2007, σ. 5, ΕΕ C 192 της 18.8.2007, σ. 11, ΕΕ C 271 της 14.11.2007, σ. 14, ΕΕ C 57 της 1.3.2008, σ. 31, ΕΕ C 134 της 31.5.2008, σ. 14, ΕΕ C 207 της 14.8.2008, σ. 12, ΕΕ C 331 της 21.12.2008, σ. 13, ΕΕ C 3 της 8.1.2009, σ. 5)	15
2009/C 64/07	Ενημέρωση των υποδειγμάτων δελτίων που χορηγούνται από τα Υπουργεία Εξωτερικών των κρατών μελών στα διαπιστευμένα μέλη των διπλωματικών αποστολών και των προξενικών αντιπροσωπιών, καθώς και στα μέλη της οικογενείας τους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ C 247 της 13.10.2006, σ. 85, ΕΕ C 153 της 6.7.2007, σ. 15)	18
2009/C 64/08	Ενημέρωση του καταλόγου των σημείων διέλευσης συνόρων στα οποία αναφέρεται το άρθρο 2 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ C 316 της 28.12.2007, σ. 1, ΕΕ C 134 της 31.5.2008, σ. 16, ΕΕ C 177 της 12.7.2008, σ. 9, ΕΕ C 200 της 6.8.2008, σ. 10, ΕΕ C 331 της 31.12.2008, σ. 13, ΕΕ C 3 της 8.1.2009, σ. 10 ΕΕ C 37 της 14.2.2009, σ. 10)	20

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΧΩΡΟ

Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ

2009/C 64/09	Πρόσκληση για την υποβολή παρατηρήσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παράγραφος 2 του μέρους I του πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας μεταξύ των κρατών ΕΖΕΣ για τη σύσταση Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου σχετικά με κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε στο ισλανδικό Ταμείο Στεγαστικής Χρηματοδότησης (Housing Financing Fund) υπό μορφή απαλλαγής από την κρατική προμήθεια εγγύησης	21
2009/C 64/10	Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ αποφάσισε να μην εγείρει αντιρρήσεις όσον αφορά το κοινοποιηθέν μέτρο	37
2009/C 64/11	Πληροφορίες που διαβίβασαν τα κράτη ΕΖΕΣ όσον αφορά κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με την πράξη που αναφέρεται στο σημείο 1 στοιχείο στ) του παραρτήματος XV της συμφωνίας για τον ΕΟΧ [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις]	38

V Γνωστοποιήσεις

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Επιτροπή

2009/C 64/12	Πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας για το ENIAC Joint Undertaking	39
--------------	---	----

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Επιτροπή

2009/C 64/13	Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση COMP/M.5347 — Mapfre/Salvador Caetano/JVS) ⁽¹⁾	40
2009/C 64/14	Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση COMP/M.5477 — Votorantim/Aracruz) ⁽¹⁾	41

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 10ης Μαρτίου 2009

σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας της Γαλλίας για την περίοδο 2008-2012

(2009/C 64/01)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 3,

τη σύσταση της Επιτροπής,

έπειτα από διαβουλεύσεις με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΓΝΩΜΗ:

- (1) Στις 10 Μαρτίου 2009 το Συμβούλιο εξέτασε το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας της Γαλλίας, για την περίοδο 2008 έως 2012.
- (2) Το 2008, η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση επέτεινε την επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης μέσω της εξασθένησης της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και των επιχειρήσεων και της μεταβολής των όρων δανεισμού επί το αυστηρότερο. Μετά την κατάρρευση της βιομηχανικής παραγωγής το τέταρτο τρίμηνο του 2008, το ετήσιο ΑΕΠ αναμένεται να συρρικνωθεί δραστικά το 2009. Οι βασικές προκλήσεις για την ακολουθητέα πολιτική κατά τη διάρκεια της οικονομικής κάμψης είναι η σταθεροποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα, η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και των επιχειρήσεων και η στήριξη των επενδύσεων. Η οικονομική κάμψη θα έχει σοβαρές επιπτώσεις για τα δημόσια οικονομικά, δεδομένου ότι το έλλειμμα υπερέβη κατά το 2008 το 3 % του ΑΕΠ, όπως επισημαίνεται από τον υπουργό Οικονομίας, Βιομηχανίας και Απασχόλησης της Γαλλίας σε επιστολή που απηύθυνε στον επίτροπο Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων στις 6 Φεβρουαρίου 2009, και αναμένεται να υπερβεί το 5 % του ΑΕΠ το 2009 με βάση τις προσωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του Ιανουαρίου 2009. Οι εν λόγω προβλέψεις αντικατοπτρίζουν επίσης τον ύψους 0,8 % του ΑΕΠ αντίκτυπο στο δημοσιονομικό ισοζύγιο του σχεδίου ανάκαμψης που θεσπίστηκε τον Δεκέμβριο, του οποίου τα κύρια μέτρα είναι η επίσπευση των δημόσιων επενδύσεων και η παροχή χρηματοδοτικής στήριξης σε επιχειρήσεις. Η κυβέρνηση έχει υλοποιήσει σειρά διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, που αναμένεται να επηρεάσουν θετικά τη δυναμική ανάπτυξη της οικονομίας.
- (3) Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζεται το πρόγραμμα προβλέπει ότι η αύξηση του ΑΕΠ θα είναι θετική καθ' όλη την περίοδο που καλύπτει το πρόγραμμα. Αφού επιβραδύνθηκε σε 1 % περίπου το 2008, η αύξηση του ΑΕΠ αναμένεται να επιβραδυνθεί περαιτέρω σε ένα φάσμα 0,2-0,5 % το 2009, ακολούθως δε να αυξηθεί σε 2 % περίπου το 2010 και ακόμη περισσότερο σε 2,5 % κατά τα υπόλοιπα

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1. Τα έγγραφα που αναφέρονται στο παρόν κείμενο διατίθενται στον ακόλουθο δικτυακό τόπο: http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

έτη που καλύπτει το πρόγραμμα. Με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες ⁽¹⁾, το σενάριο αυτό θεωρείται θεμελιωμένο σε εύλογες αναπτυξιακές παραδοχές. Η ανωτέρω αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη την έντονη συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2008 και τις δυσόιωνες οικονομικές προοπτικές με βάση το χαμηλό ύψος των δεικτών εμπιστοσύνης και την προβλεπόμενη δραστική συρρίκνωση των επενδύσεων και του εμπορίου, αλλά και τις συνέπειες που αναμένεται να προκύψουν για την ανάπτυξη από το σχέδιο ανάκαμψης και από τον νόμο περί εκσυγχρονισμού της οικονομίας ⁽²⁾. Υπό το φως των τελευταίων εξελίξεων σε σχέση με τις τιμές του πετρελαίου και την ένταση της οικονομικής κάμψης παγκοσμίως, οι προβλέψεις του προγράμματος για τον πληθωρισμό φαίνονται υπερεκτιμημένες για το 2009, αλλά είναι δυνατό να θεωρηθούν ρεαλιστικές για τα επόμενα έτη. Στις 6 Φεβρουαρίου οι γαλλικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι πρόκειται να αναθεωρηθούν οι μακροοικονομικές προβλέψεις και οι προβλέψεις των δημόσιων οικονομικών.

- (4) Για το 2008, το έλλειμμα του ευρύτερου δημόσιου τομέα εκτιμάται σε 3,2 % του ΑΕΠ με βάση τις προσωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής, τιμή που είναι κατά 0,3 % χειρότερη από εκείνη που προβλέπει το πρόγραμμα αλλά επιβεβαιώνεται από την προαναφερθείσα επιστολή της 6ης Φεβρουαρίου ⁽³⁾. Η απόκλιση 0,9 % του ΑΕΠ σε σχέση με τον στόχο που καθορίζεται στην προηγούμενη επικαιροποίηση (2,3 % του ΑΕΠ) μπορεί να αποδοθεί σε μεγάλο βαθμό: i) στο χειρότερο από το αναμενόμενο αποτέλεσμα του 2007 (0,3 % του ΑΕΠ), ii) στην αισθητά ασθενέστερη αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ το 2008 σε σχέση με αυτήν που αναμενόταν βάσει της προηγούμενης επικαιροποίησης, με αποτέλεσμα τη μείωση των φορολογικών εσόδων σε σύγκριση με αυτά που προβλέπονταν (κατά 0,3 % του ΑΕΠ), και iii) στην αύξηση των πληρωμών για τόκους ως επακόλουθο των συνεπειών της αύξησης του πληθωρισμού το 2008 για το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους υπό μορφή ομολόγων με ρήτρα πληθωρισμού (0,2 % του ΑΕΠ).
- (5) Το επικαιροποιημένο πρόγραμμα περιλαμβάνει στόχο για το έλλειμμα του 2009 3,9 % του ΑΕΠ, έναντι πρόβλεψης 5,4 % με βάση τις προσωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής. Η επιδείνωση του ελλείμματος το 2009 αντανάκλα την εφαρμογή των αυτόματων σταθεροποιητών προς αντιμετώπιση της οικονομικής κάμψης αλλά και τον αντίκτυπο της δέσμης δημοσιονομικών κινήτρων του Δεκεμβρίου 2008, που ισοδυναμεί με το 0,8 % του ΑΕΠ. Πιο πρόσφατα, η κυβέρνηση ανακοίνωσε υψηλότερο στόχο για το έλλειμμα 4,4 % του ΑΕΠ ⁽⁴⁾. Το διαρθρωτικό έλλειμμα (δηλαδή το κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο μη λαμβανομένων υπόψη των έκτακτων και λοιπών προσωρινών μέτρων), με βάση τα στοιχεία που παρέχονται στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας και υπολογίστηκαν εκ νέου από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, προβλέπεται να ανέλθει σε 3 % του ΑΕΠ το 2009, έναντι 2,5 % το 2008. Ο υπόψη δημοσιονομικός προανατολισμός μπορεί να θεωρηθεί επεκτατικός και να αποδοθεί πλήρως στη δημοσιονομική ώθηση ως αποτέλεσμα της δέσμης κινήτρων.
- (6) Βασική επιδίωξη της δημοσιονομικής στρατηγικής της Γαλλίας μεσοπρόθεσμα όπως περιγράφεται στο πρόγραμμα είναι η επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου (ΜΔΣ), που συνίσταται σε ισοσκελισμένη δημοσιονομική θέση σε διαρθρωτικούς όρους, μέχρι το 2012 το αργότερο. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του προγράμματος, όπως αυτές αναθεωρήθηκαν με την προαναφερθείσα επιστολή της 6ης Φεβρουαρίου, το έλλειμμα του ευρύτερου δημόσιου τομέα αναμένεται να κορυφωθεί το 2009 σε 4,4 % του ΑΕΠ (από 3,9 % του ΑΕΠ) και ακολούθως να μειωθεί και πάλι σε 3,1 % του ΑΕΠ το 2010 (από 2,7 % του ΑΕΠ), υπό την επίδραση της σταδιακής εξάλειψης των δημοσιονομικών συνεπειών του σχεδίου ανάκαμψης. Η εν λόγω πρόβλεψη συμβαδίζει με την προσωρινή πρόβλεψη των υπηρεσιών της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία το έλλειμμα του ευρύτερου δημόσιου τομέα αυξάνεται σε 5,4 % του ΑΕΠ το 2009 και ακολούθως διαμορφώνεται σε 5,0 % του ΑΕΠ το 2010. Με βάση τις αναθεωρηθείσες με την προαναφερθείσα επιστολή προβλέψεις, εκτιμάται ότι το έλλειμμα θα βελτιωθεί περαιτέρω μετά το 2010 και ότι θα ανέλθει σε 1,5 % του ΑΕΠ το 2012. Το πρωτογενές ισοζύγιο ακολουθεί παρόμοια πορεία. Το διαρθρωτικό έλλειμμα αναμένεται να επιδεινωθεί σε 3 % του ΑΕΠ το 2009 και να βελτιωθεί κατά 1 % του ΑΕΠ περίπου το 2010 και κατά 0,5 % του ΑΕΠ ετησίως κατά τα τελευταία έτη του προγράμματος. Εκτός από τη σταδιακή κατάρτηση του σχεδίου ανάκαμψης, η ανωτέρω πρόοδος προβλέπεται να επιτευχθεί με συγκεκριμένα μέτρα συγκράτησης των δαπανών. Το επικαιροποιημένο πρόγραμμα προβλέπει ότι ο δείκτης χρέους του ΑΕΠ θα αυξηθεί σε 69,1 % το 2009 και ότι θα σταθεροποιηθεί σε γενικές γραμμές σε 69,4 % το 2010, ενώ για τα δύο επόμενα έτη αναμένεται ελαφρά μείωσή του. Εκτός από τη δημοσιονομική πολιτική, η ανωτέρω εξέλιξη συμπεριλαμβάνει τις συνέπειες των πράξεων ανακεφαλαιοποίησης τραπεζών και τη συμμετοχή στο Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων ⁽⁵⁾ που ισοδυναμεί με 0,75 % του ΑΕΠ περίπου, αλλά δεν συμπεριλαμβάνει τις ενδεχόμενες υπό αίρεση υποχρεώσεις που απορρέουν από το καθεστώς εγγυήσεων. Σύμφωνα με τις προσωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής, ο δείκτης χρέους θα ανέλθει σε 72,4 % του ΑΕΠ το 2009 και σε 76 % του ΑΕΠ το 2010, η δε απόκλιση από το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας οφείλεται στη μη σύμπτωση των αριθμητικών μεγεθών για την οικονομική ανάπτυξη και το δημόσιο έλλειμμα.

⁽¹⁾ Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη μεταξύ άλλων τις προβλέψεις Ιανουαρίου 2009 των υπηρεσιών της Επιτροπής, αλλά και ορισμένα άλλα στοιχεία που έχουν καταστεί διαθέσιμα έκτοτε.

⁽²⁾ Σε αυτή τη βάση, οι προσωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής κάνουν λόγο για συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά 1,8 % το 2009, ακολούθως αναμένεται ανάκαμψη της αύξησης του ΑΕΠ σε 0,4 % το 2010 χάρη στη βελτίωση των συνθηκών στον χρηματοπιστωτικό τομέα και της εμπιστοσύνης και στην ανάκαμψη της παγκόσμιας ζήτησης.

⁽³⁾ Με γνώμονα τη δηλωθείσα παραβίαση της τιμής αναφοράς που καθορίζεται στη συνθήκη, όπως προκύπτει από την επιστολή του Υπουργού Οικονομίας, Βιομηχανίας και Απασχόλησης της Γαλλίας, η Επιτροπή κατήρτισε στις 18 Φεβρουαρίου 2009 έκθεση κατ'εφαρμογή του άρθρου 104 παράγραφος 3 της συνθήκης.

⁽⁴⁾ Στην επιστολή που εστάλη στις 6 Φεβρουαρίου ο γάλλος υπουργός Οικονομίας, Βιομηχανίας και Απασχόλησης εκτιμούσε το δημόσιο έλλειμμα σε 3,1 % του ΑΕΠ το 2010.

⁽⁵⁾ Το όχημα των ταμείων στρατηγικών επενδύσεων θα χρησιμοποιηθεί για τη συμμετοχή στο κεφάλαιο επιχειρήσεων.

- (7) Τα δημοσιονομικά αποτελέσματα υπόκεινται σε κινδύνους αρνητικών εξελίξεων καθ' όλη την περίοδο αναφοράς του προγράμματος. Πρώτον, δεν αντικατοπτρίζουν ακόμη το χειρότερο αποτέλεσμα του 2008 (κατά 0,3 % του ΑΕΠ), το οποίο επιβεβαιώθηκε προσφάτως με την προαναφερθείσα επιστολή. Το αποτέλεσμα αυτό αντανάκλα επίσης το γεγονός ότι δεν υπήρξε δημοσιονομική εξυγίανση στις καλές ή ουδέτερες από οικονομική άποψη περιόδους ⁽¹⁾ και εξηγεί εν μέρει την αναθεώρηση προς τα πάνω του στόχου για το έλλειμμα του 2009 σε 4,4 % του ΑΕΠ (που λαμβάνει επιπλέον υπόψη την αναθεώρηση προς τα κάτω των εσόδων από τη φορολόγηση των εταιρειών). Ακόμη μεγαλύτερη σημασία έχει το γεγονός ότι οι μακροοικονομικές προβλέψεις του προγράμματος δεν εμφανίζουν την ύφεση που αναμένεται πλέον για το 2009, γεγονός που συνεπάγεται σοβαρούς δημοσιονομικούς κινδύνους, μη εξαιρουμένου και του πλέον πρόσφατου στόχου για το έλλειμμα που ανακοίνωσε η κυβέρνηση. Εξάλλου, εκτός από την επίδραση των αυτόματων σταθεροποιητών, υπάρχουν κίνδυνοι υπέρβασης δαπανών στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης ⁽²⁾. Τέλος, με γνώμονα τις παρελθούσες επιδόσεις των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης, υπάρχει κίνδυνος να μην επιτευχθούν οι στόχοι για τις προγραμματισθείσες δαπάνες. Οι κίνδυνοι για το σενάριο σχετικά με το χρέος είναι ομοίως ανοδικοί και αντανάκλουν τους κινδύνους για το δημοσιονομικό ισοζύγιο, αλλά και τις πιθανές επιπτώσεις των μέτρων σταθεροποίησης υπέρ του χρηματοπιστωτικού τομέα.
- (8) Ο μακροπρόθεσμος δημοσιονομικός αντίκτυπος της δημογραφικής γήρανσης είναι ελαφρώς χαμηλότερος από τον μέσο όρο της ΕΕ, ενώ καταγράφεται μία κάπως πιο συγκρατημένη αύξηση των δαπανών για συντάξεις, ως αποτέλεσμα των μεταρρυθμίσεων στον τομέα των συντάξεων που έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή, στις οποίες συγκαταλέγεται η μεταρρύθμιση των λεγόμενων «régimes spéciaux» (ειδικών συνταξιοδοτικών καθεστώτων), με στόχο την ευθυγράμμιση του απαιτούμενου χρόνου καταβολής εισφορών με τα ισχύοντα για τα άλλα καθεστώτα. Η δημοσιονομική θέση το 2008, όπως εκτιμάται στο πρόγραμμα, η οποία είναι χειρότερη από τη θέση εκκίνησης του προηγούμενου προγράμματος, επιτείνει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις της δημογραφικής γήρανσης για το κενό διατηρησιμότητας. Αν ληφθεί ως αφετηρία η δημοσιονομική θέση για το 2009 σύμφωνα με τις προσωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής, το κενό διατηρησιμότητας θα ήταν χειρότερο. Το σημερινό επίπεδο του ακαθάριστου χρέους υπερβαίνει την τιμή αναφοράς της Συνθήκης. Τα προαναφερθέντα προγράμματα για τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα τα οποία θέσπισε η Γαλλία, είναι πιθανό να έχουν συνέπειες στη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών, εάν οι δαπάνες της κρατικής στήριξης δεν ανακτηθούν πλήρως στο μέλλον. Η διασφάλιση υψηλότερων πρωτογενών πλεονασμάτων μεσοπρόθεσμα, όπως προβλέπεται ήδη στο πρόγραμμα, θα συντελούσε στον περιορισμό των μεσοπρόθεσμων κινδύνων για τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών.
- (9) Οι παρελθούσες επιδόσεις της Γαλλίας φανερώνουν ότι οι υπερβάσεις των δαπανών του ευρύτερου δημόσιου τομέα δεν αποτέλεσαν εξαιρετικό γεγονός κατά την τελευταία δεκαετία, πράγμα που υποδηλώνει αδυναμίες των ισχυουσών δημοσιονομικών διατάξεων. Η αναθεώρηση του Συντάγματος που θεσπίστηκε στις 23 Ιουλίου 2008 καθιέρωσε ως γενικό στόχο τους ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς για τον ευρύτερο δημόσιο τομέα ⁽³⁾. Παρόλα αυτά, ο μη υποχρεωτικός χαρακτήρας του στόχου για ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς θέτει το ερώτημα κατά πόσον μπορεί να ελεγχθεί αποτελεσματικά. Με την ίδια μεταρρύθμιση καθιερώνεται επίσης ο θεσμός του πολυετούς προϋπολογισμού, που εκδόθηκε από το γαλλικό Κοινοβούλιο, αρχής γενομένης το 2009, για την περίοδο 2009-2012, δηλαδή με χρονική διάρκεια που συμπίπτει με εκείνη του προγράμματος σταθερότητας. Η εν λόγω μεταρρύθμιση αναμένεται να συμβάλει στην καλύτερη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών και να υποβοηθήσει τη δημοσιονομική πειθαρχία.
- Εξάλλου, μετά την έναρξη της «Γενικής επανεξέτασης των δημόσιων πολιτικών» στα μέσα του 2007, ελήφθη σειρά μέτρων με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων δαπανών, περιλαμβανομένης της μείωσης του αριθμού δημοσίων υπαλλήλων. Το 2008 τέθηκε σε ισχύ νέος κανόνας για το χρέος ο οποίος ισχύει για τον υποτομέα της κοινωνικής ασφάλισης ⁽⁴⁾.
- (10) Προς αντιμετώπιση της χρηματοπιστωτικής κρίσης, η γαλλική κυβέρνηση αποφάσισε διάφορα μέτρα τα οποία κατατείνουν στη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα. Προκειμένου να μετριασθούν οι συνέπειες επί της δανειοδοτικής ικανότητας των γαλλικών τραπεζών, η κυβέρνηση αποφάσισε ⁽⁵⁾ να προβεί στην εξαγορά τραπεζικών χρεών μειωμένης εξασφάλισης έως του ποσού των 40 δισ. EUR, χωρίς απόκτηση δικαιωμάτων ψήφου. Εις αντάλλαγμα, οι τράπεζες δεσμεύτηκαν να αυξήσουν

⁽¹⁾ Η εκτίμηση του κατά πόσον η οικονομία διέρχεται καλή ή κακή οικονομική συγκυρία εξαρτάται από την ανάλυση του κενού παραγωγής, το οποίο υπήρξε θετικό το 2007 και το 2008 (στοιχείο που υποδηλώνει ενδεχομένως καλή οικονομική συγκυρία), αλλά λαμβάνει επίσης υπόψη μια συνολική οικονομική εκτίμηση, π.χ. της απασχόλησης, της ιδιωτικής κατανάλωσης, των επενδύσεων και των εξωτερικών ανισορροπιών, η οποία ενίοτε μεταβάλλει τα αρχικά συμπεράσματα. Σε αυτή τη βάση, εκτιμάται ότι η Γαλλία γνώρισε καλή οικονομική συγκυρία το 2007 και ουδέτερη οικονομική συγκυρία το 2008. Παρόλα αυτά, το διαρθρωτικό ισοζύγιο χειροτέρευσε κατά 0,3 π.μ. και κατά 0,2 π.μ. του ΑΕΠ το 2007 και το 2008, αντιστοίχως, με βάση τις προσωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής (βλέπε την τεχνική αξιολόγηση).

⁽²⁾ Όταν η αύξηση των δαπανών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης υπερβαίνει σε ονομαστικούς όρους τουλάχιστον κατά 0,75 μονάδες το στόχο (ONDAM) του νόμου για τη χρηματοδότηση της κοινωνικής ασφάλισης για το 2009, ενεργοποιείται διαδικασία προειδοποίησης.

⁽³⁾ Το άρθρο 34 παράγραφος 4 του νεοθεσπισθέντος συντάγματος ορίζει τα εξής: «Des lois de programmation déterminent les objectifs de l'action de l'Etat. Les orientations pluriannuelles des finances publiques sont définies par des lois de programmation. Elles s'inscrivent dans l'objectif d'équilibre des comptes des administrations publiques».

⁽⁴⁾ Η αποπληρωμή του κοινωνικού χρέους αποτελεί μέλημα ειδικού ταμείου (με την ονομασία «Caisse d'Amortissement de la Dette Sociale»). Ένας νέος νόμος (που θεσπίστηκε το 2005) τέθηκε τελικώς σε ισχύ το 2008 και ορίζει ότι κάθε νέα μεταφορά χρέους στο ταμείο πρέπει να αντισταθμίζεται από νέα έσοδα ώστε να μην αυξάνεται ο χρόνος ζωής του ταμείου CADES.

⁽⁵⁾ Εξ αυτών η κυβέρνηση έχει υποβάλει προς έγκριση στην Επιτροπή το ποσό των 21 δισ. EUR, το οποίο και ενέκρινε η τελευταία, 10,5 δισ. EUR του ποσού αυτού έχουν αναληφθεί.

τον όγκο των δανείων που χορηγούν στην οικονομία, ούτως ώστε να εξασφαλισθούν ποσά χρηματοδότησης που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των οικονομικών φορέων. Επιπλέον, έχει εγκριθεί βάσει νόμου, γραμμή 320 δις. EUR ⁽¹⁾ για την παροχή εγγύησης για τα χρέη των τραπεζών. Το εν λόγω καθεστώς εγγυήσεων αποσκοπεί στη βελτίωση της πρόσβασης των τραπεζών σε χρηματοδότηση, με δεδομένες τις οξύτερες πιέσεις που εκδηλώθηκαν στην αγορά διατραπεζικών δανείων μετά την εμφάνιση της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Οι τράπεζες θα καταβάλλουν προμήθεια για την εγγύηση των δανείων τους από μέρους της κυβέρνησης και θα παράσχουν ασφάλεια.

- (11) Προς αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης, η γαλλική κυβέρνηση έδωσε στη δημοσιότητα στις 4 Δεκεμβρίου σχέδιο ανάκαμψης, το οποίο μπορεί να περιγραφεί ως ένας ισορροπημένος συνδυασμός μέτρων στο σκέλος των εσόδων και στο σκέλος των δαπανών και το οποίο συμβαδίζει με το ΕΣΑΟ. Τα μέτρα που περιλαμβάνει καλύπτουν τις δημόσιες επενδύσεις (κυρίως για δημόσιες επιχειρήσεις, υποδομές, έρευνα και άμυνα), μέτρα για την αγορά εργασίας (π.χ. ολική απαλλαγή από τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που αφορούν νέες προσλήψεις, για τους εργοδότες μικρών επιχειρήσεων), παροχή στήριξης σε επιχειρήσεις (π.χ. τομεακές ενισχύσεις προς τον κλάδο ακινήτων και την αυτοκινητοβιομηχανία και επίσηυση των κρατικών πληρωμών προς επιχειρήσεις, ιδίως τις μικρομεσαίες) καθώς και στήριξη της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών (πρόκειται κυρίως για βοηθήματα ύψους 200 EUR που θα καταβληθούν τον Απρίλιο του 2009 σε νοικοκυριά περιορισμένου εισοδήματος). Η εν λόγω δέσμη μέτρων μπορεί να θεωρηθεί στοχοθετημένη και έγκαιρη. Τα εξαγγελθέντα μέτρα είναι προσωρινά, άρα και αναστρέψιμα, και δεν συνεπάγονται επιβάρυνση των δημόσιων οικονομικών πέραν του 2010. Η κυβέρνηση υλοποιεί επίσης ήδη σειρά διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, που αναμένεται να επηρεάσουν θετικά τη δυναμική ανάπτυξη της οικονομίας και, κατ'επέκταση, τα δημόσια οικονομικά μακροπρόθεσμα. Σε ό,τι αφορά τις αγορές αγαθών και υπηρεσιών, ο προαναφερθείς νόμος για τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας αποσκοπεί στην ενίσχυση της δυναμικής ανάπτυξης, παραδείγματος χάρι με την προώθηση της ατομικής επιχειρηματικότητας και τον περιορισμό των υφιστάμενων εμποδίων για τον ανταγωνισμό, συμπεριλαμβανομένου του κλάδου λιανικής. Επίσης και στο μέτωπο της αγοράς εργασίας, θεσπίστηκαν νέοι νόμοι, ιδίως για το θέμα της ευελιξίας με ασφάλεια. Ο νόμος για τον εκσυγχρονισμό της αγοράς εργασίας, ο οποίος θεσπίστηκε τον Ιούνιο του 2008 και αποτελεί τη νομοθετική μεταφορά της πρώτης διεπαγγελματικής συμφωνίας των κοινωνικών εταίρων, αποσκοπεί στην ανάπτυξη συμβάσεων οι οποίες να είναι και πιο ασφαλείς και πιο ευέλικτες. Επίσης επήλθε σημαντική αναμόρφωση των διαδικασιών που διέπουν τον κοινωνικό διάλογο με στόχο τη διευκόλυνση των πλειοψηφικών συμφωνιών. Τα εν λόγω μέτρα σχετίζονται με το πρόγραμμα μεσοπρόθεσμων μεταρρυθμίσεων και με τις ειδικές κατά χώρα συστάσεις που προτάθηκαν από την Επιτροπή στις 28 Ιανουαρίου 2009 στο πλαίσιο της Στρατηγικής της Λισσαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση.
- (12) Έπειτα από τη χειροτέρευση των δημόσιων οικονομικών το 2007 και το 2008, έτη κατά τα οποία οι οικονομικές συνθήκες ήταν ευνοϊκότερες, η δημοσιονομική πολιτική για το οικονομικά δυσχερές 2009 είναι επεκτατική (αντανακλώντας την ανταπόκριση της γαλλικής κυβέρνησης στο ΕΣΑΟ). Ακολουθώντας, τα δημόσια οικονομικά θα εξυγιανθούν συμφώνως προς το πρόγραμμα, παρόλα αυτά, λαμβανομένων υπόψη των σοβαρών κινδύνων για τους δημοσιονομικούς στόχους, που συνεπάγονται έλλειμμα σαφώς μεγαλύτερο του 3 % το 2009 και το 2010, ο ΜΔΣ για ισοσκελισμένο προϋπολογισμό σε διαρθρωτικούς όρους δεν θα επιτευχθεί έως το 2012.

Με βάση τα ανωτέρω δεδομένα, η Γαλλία μπορεί να περιορίσει τον κίνδυνο υπέρβασης των δαπανών με την εφαρμογή του δημοσιονομικού της πλαισίου και την περαιτέρω βελτίωσή του, ιδίως σε ό,τι αφορά τους κανόνες για τις δαπάνες. Τέλος, με γνώμονα τους προαναφερθέντες κινδύνους που περιβάλλουν τις προβλέψεις για το χρέος, ο δείκτης χρέους, αντανακλώντας την επεκτατική πολιτική κατά το 2009, θα είναι υψηλός, και θα απαιτηθεί η ανάληψη αποφασιστικής δράσης τα επόμενα έτη για την αντιστροφή της συγκεκριμένης τάσης.

- (13) Σε ό,τι αφορά τις απαιτήσεις υποβολής πληροφοριακών στοιχείων που καθορίζονται στον κώδικα δεοντολογίας για τα προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης, το πρόγραμμα παρουσιάζει όλα τα υποχρεωτικά και τα περισσότερα προαιρετικά δεδομένα ⁽²⁾.

Το γενικό συμπέρασμα είναι ότι η ανεπαρκής πρόοδος όταν οι οικονομικές συνθήκες ήταν ευνοϊκότερες και η επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης, ιδίως το τελευταίο τρίμηνο του 2008, οδήγησαν σε έλλειμμα ελαφρώς πάνω από το 3 % του ΑΕΠ το 2008. Προκειμένου να εξουδετερωθεί η έντονη κάμψη της οικονομικής δραστηριότητας, η κυβέρνηση θέσπισε σχέδιο ανάκαμψης το οποίο συμβαδίζει με το ΕΣΑΟ και είναι στοχοθετημένο, προσωρινό και έγκαιρο. Η προσωρινή αυτή δημοσιονομική επέκταση, σε συνδυασμό με την έντονη κάμψη της οικονομικής δραστηριότητας, θα οδηγήσει σε περαιτέρω διεύρυνση του δημόσιου ελλείματος το 2009. Ακολουθώντας, το πρόγραμμα προβλέπει εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών με την άσκηση περιοριστικής πολιτικής, ιδίως το 2010. Κίνδυνοι υφίστανται ιδίως σε σχέση με τις αξιοσημείωτα αισιόδοξες μακροοικονομικές παραδοχές του προγράμματος και το τρέχον αβέβαιο περιβάλλον, αλλά αντανακλούν επίσης τον μη δεσμευτικό χαρακτήρα των κανόνων περί δαπανών. Ως εκ τούτου, ενδέχεται να απαιτηθούν πρόσθετες προσπάθειες εξυγίανσης κατά τα τελευταία έτη του προγράμματος, ταυτόχρονα με την ενδυνάμωση της οικονομίας. Οι ήδη θεσπισθείσες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις αναμένεται να συμβάλουν στην αύξηση της δυναμικής ανάπτυξης, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και στη χρονική διάρκεια της διαδικασίας εξυγίανσης.

⁽¹⁾ Εξ αυτών η κυβέρνηση έχει υποβάλει προς έγκριση στην Επιτροπή το ποσό των 265 δις. EUR, το οποίο και ενέκρινε η τελευταία.

⁽²⁾ Δεν διευκρινίζονται οι παραδοχές για τα βραχυπρόθεσμα και τα μακροπρόθεσμα επιτόκια.

Λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω αξιολόγηση, η Γαλλία καλείται:

- i) να εφαρμόσει το 2009 μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής, περιλαμβανομένων και μέτρων τόνωσης της οικονομίας σύμφωνα με το ΕΣΑΟ και εντός του πλαισίου του Συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης και συγχρόνως να διατηρήσει τον στόχο της μη περαιτέρω επιδείνωσης των δημόσιων οικονομικών·
- ii) με βάση την προβλεπόμενη ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας, να καταβάλει προσπάθειες εξυγίανσης το 2010 και να ενισχύσει το ρυθμό προσαρμογής τα επόμενα έτη προκειμένου να διασφαλισθεί η ταχεία μείωση του ελλείμματος σε επίπεδο χαμηλότερο από τη σχετική τιμή αναφοράς, γεγονός που θα επιτρέψει να τειθεί σε καθοδική τροχιά ο δείκτης του χρέους προς το ΑΕΠ·
- iii) να φροντίσει για την αποτελεσματική τήρηση των υφιστάμενων κανόνων για τις δαπάνες και να λάβει περαιτέρω μέτρα, προκειμένου να διασφαλισθεί η συμμόρφωση με τους φιλόδοξους πολυετείς στόχους μείωσης των δαπανών όλων των υποτομέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, και να συνεχίσει να εφαρμόζει μέτρα στο πλαίσιο της Γενικής επανεξέτασης των δημόσιων πολιτικών. Να εφαρμόσει το πρόγραμμα διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, ιδίως σε σχέση με τη βιωσιμότητα του συστήματος συντάξεων.

Σύγκριση βασικών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων

		2007	2008	2009	2010	2011	2012
Πραγματικό ΑΕΠ (% μεταβολή)	ΠΣ Δεκ. 2008	2,2	1,0	0,2– 0,5	2,0	2,5	2,5
	COM Ιαν. 2009	2,2	0,7	– 1,8	0,4	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣΤ Νοεμ. 2007	2– 2,5	2– 2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Πληθωρισμός ΕνΔΤΚ (%)	ΠΣ Δεκ. 2008	1,6	3,3	1,5	1¾	1¾	1¾
	COM Ιαν. 2009	1,6	3,2	0,8	1,5	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣΤ Νοεμ. 2007	1,4	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6
Κενό παραγωγής ⁽¹⁾ (% του δυνητικού ΑΕΠ)	ΠΣ Δεκ. 2008	0,4	– 0,6	– 1,8	– 1,6	– 1,1	– 0,4
	COM Ιαν. 2009 ⁽²⁾	1,8	1,0	– 1,7	– 2,3	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣΤ Νοεμ. 2007	– 0,8	– 0,8	– 0,6	– 0,5	– 0,3	0,0
Καθαρός δανεισμός έναντι της αλλοδαπής (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Δεκ. 2008	– 2,8	– 3,4	– 2,6	– 2,5	– 2,4	– 2,4
	COM Ιαν. 2009	– 2,8	– 3,8	– 4,0	– 3,9	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣΤ Νοεμ. 2007	– 2,3	– 2,5	– 2,3	– 2,2	– 2,1	– 2,0
Έσοδα δημόσιου τομέα (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Δεκ. 2008	49,7	49,8	49,6	50,0	50,0	50,2
	COM Ιαν. 2009	49,7	49,6	49,4	49,9	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣΤ Νοεμ. 2007	50,7	50,4	50,1	50,0	50,0	50,0
Δαπάνες δημόσιου τομέα (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Δεκ. 2008	52,4	52,7	53,5	52,7	52,0	51,3
	COM Ιαν. 2009	52,4	52,7	54,9	54,9	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣΤ Νοεμ. 2007	53,2	52,6	51,9	51,2	50,6	49,9
Ισοζύγιο δημόσιου τομέα (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Δεκ. 2008	– 2,7	– 2,9	– 3,9	– 2,7	– 1,9	– 1,1
	π.υ. Υπ.Οικ.	– 2,7	– 3,2	– 4,4	– 3,1	– 2,3	– 1,5
	COM Ιαν. 2009	– 2,7	– 3,2	– 5,4	– 5,0	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣΤ Νοεμ. 2007	– 2,4	– 2,3	– 1,7	– 1,2	– 0,6	0,0

		2007	2008	2009	2010	2011	2012
Πρωτογενές ισοζύγιο (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Δεκ. 2008	0,1	0,0	- 1,1	0,1	0,9	1,7
	COM Ιαν. 2009	0,1	- 0,3	- 2,6	- 2,1	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣΤ Νοεμ. 2007	0,2	0,5	0,9	1,4	2,0	2,5
Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο ⁽¹⁾ (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Δεκ. 2008	- 2,9	- 2,6	- 3,0	- 1,9	- 1,4	- 0,9
	COM Ιαν. 2009	- 3,5	- 3,7	- 4,6	- 3,8	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣΤ Νοεμ. 2007	- 2,0	- 1,9	- 1,4	- 1,0	- 0,4	0,0
Διαρθρωτικό ισοζύγιο ⁽²⁾ (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Δεκ. 2008	- 2,9	- 2,6	- 3,0	- 1,9	- 1,4	- 0,9
	COM Ιαν. 2009	- 3,6	- 3,8	- 4,6	- 3,8	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣΤ Νοεμ. 2007	- 2,0	- 1,9	- 1,4	- 1,0	- 0,4	0,0
Ακαθάριστο δημόσιο χρέος (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Δεκ. 2008	63,9	66,7	69,1	69,4	68,5	66,8
	COM Ιαν. 2009	63,9	67,1	72,4	76,0	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣΤ Νοεμ. 2007	64,2	64,0	63,2	61,9	60,2	57,9

Σημειώσεις:

- (¹) Κενά παραγωγής και κυκλικά προσαρμοσμένα ισοζύγια βάσει των προγραμμάτων όπως έχουν υπολογιστεί εκ νέου από τις υπηρεσίες της Επιτροπής βάσει των πληροφοριών που περιέχονται στα προγράμματα.
- (²) Βάσει εκτιμώμενης δυναμικής ανάπτυξης 1,6 %, 1,4 %, 0,9 % και 1,0 %, αντιστοίχως, την περίοδο 2007-2010.
- (³) Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο πλην εκτάκτων και λοιπών προσωρινών μέτρων. Τα έκτακτα και λοιπά προσωρινά μέτρα ισούνται με 0 καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς (2007-2012) με βάση το πλέον πρόσφατο πρόγραμμα και ανέρχονται σε 0,1 % του ΑΕΠ το 2007, 0,1 % το 2008 (στο σύνολό τους συνεπάγονται μείωση του ελλείμματος) και 0 το 2009 και το 2010 σύμφωνα με τις προσωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του Ιανουαρίου 2009.

Πηγή:

Πρόγραμμα σταθερότητας (ΠΣ)· προσωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του Ιανουαρίου 2009 (COM)· υπολογισμοί των υπηρεσιών της Επιτροπής.

ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 10ης Μαρτίου 2009

σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας της Ελλάδας για την περίοδο 2008-2011

(2009/C 64/02)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 3,

τη σύσταση της Επιτροπής,

Έπειτα από διαβουλεύσεις με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΓΝΩΜΗ:

(1) Στις 10 Μαρτίου 2009 το Συμβούλιο εξέτασε το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας της Ελλάδας, που καλύπτει την περίοδο 2008 έως 2011 ⁽²⁾.

(2) Η Ελλάδα γνώρισε ισχυρή οικονομική ανάπτυξη που έφθασε σε 4 % ετησίως την τρέχουσα δεκαετία. Παράλληλα, οι εγχώριες και εξωτερικές μακροοικονομικές ανισορροπίες διευρύνθηκαν σημαντικά, γεγονός που οδήγησε σε επιτάχυνση της συσσώρευσης του εξωτερικού χρέους, ενώ το δημόσιο χρέος παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα. Λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων της τρέχουσας παγκόσμιας οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης στην ελληνική οικονομία, η επακόλουθη επαναξιολόγηση των κινδύνων ασκεί ακόμη μεγαλύτερες πιέσεις στις επιβαρύνσεις που προκαλεί το χρέος της χώρας.

Σύμφωνα με τις ενδιάμεσες προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του Ιανουαρίου 2009, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ επιβραδύνθηκε το 2008 στο 2,9 % σε πραγματικούς όρους και το 2009 αναμένεται να σημειώσει σημαντική κάμψη, διατηρώντας ωστόσο το θετικό του πρόσημο. Δεδομένου ότι το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης διατηρήθηκε σε επίπεδα υψηλότερα της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ από το 2007 ⁽³⁾, και ότι παρουσιάζει έναν από τους υψηλότερους δείκτες δημόσιου χρέους στην ΕΕ, η Ελλάδα δεν έχει περιθώρια τονωτικών δημοσιονομικών μέτρων, ώστε να μην τενθεί σε μεγαλύτερο κίνδυνο η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών και η ανταγωνιστική θέση της χώρας. Κατά συνέπεια, δεν προβλέπεται δέσμη δημοσιονομικών τονωτικών μέτρων. Οι ελληνικές αρχές παρουσίασαν στο νόμο περί προϋπολογισμού του 2009 ορισμένα μέτρα που αποσκοπούν στη διαφύλαξη της κοινωνικής συνοχής, μεταξύ άλλων με ορισμένες παροχές σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος. Η Ελλάδα είναι αντιμέτωπη με την πρόκληση της επίτευξης σημαντικής δημοσιονομικής εξυγίανσης, ταυτόχρονα με τη βελτίωση της ποιότητας των δημοσίων οικονομικών και τη διόρθωση των παραγόντων που ευθύνονται για τις εκτεταμένες εσωτερικές και εξωτερικές ανισορροπίες της οικονομίας.

(3) Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζεται το πρόγραμμα προβλέπει ότι η πραγματική αύξηση του ΑΕΠ θα μειωθεί από 3 % το 2008 σε 1,1 % το 2009 πριν αυξηθεί και πάλι στο 1,75 % κατά μέσο όρο κατά την υπόλοιπη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου. Αξιολογούμενο με βάση τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες επί του παρόντος ⁽⁴⁾, το μακροοικονομικό σενάριο στηρίζεται σε ευνοϊκές αναπτυξιακές παραδοχές για το 2009 και τα έτη που ακολουθούν. Ειδικότερα, το πρόγραμμα προβλέπει ότι η αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης και σε μικρότερο βαθμό των επενδύσεων, θα διατηρήσουν το δυναμισμό τους, χάρη στην ευνοϊκή εξέλιξη της απασχόλησης και σε μια αισιόδοξη εκτίμηση των αποτελεσμάτων των πρόσφατων πρωτοβουλιών για τη στήριξη των επενδύσεων και τη βελτίωση της απορρόφησης των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ. Επιπλέον, η μείωση της οικονομικής δραστηριότητας των εμπορικών

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1. Τα έγγραφα που αναφέρονται στο παρόν κείμενο διατίθενται στον ακόλουθο δικτυακό τόπο: http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Στις 6 Φεβρουαρίου 2009, οι ελληνικές αρχές υπέβαλαν προσθήκη στο πρόγραμμα, στην οποία παρέχονται διευκρινίσεις για τις μεταβολές όσον αφορά τα μέτρα για την ενίσχυση των φορολογικών εσόδων που προβλέπει ο προϋπολογισμός και την προγραμματιζόμενη μεταρρύθμιση της δημοσιονομικής διαδικασίας. Στην προσθήκη, η δημοσιονομική στρατηγική που παρουσιάζεται στο πρόγραμμα σταθερότητας παραμένει αμετάβλητη και δεν επέρχεται καμία αλλαγή στο μακροοικονομικό σενάριο ή στις δημοσιονομικές προβλέψεις.

⁽³⁾ Σύμφωνα με τα στοιχεία που κοινοποιήθηκαν από τις ελληνικές αρχές τον Οκτώβριο του 2008 και επικυρώθηκαν από την Eurostat, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης έφθασε σε 3,5 % του ΑΕΠ το 2007, υπερβαίνοντας την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ. Λόγω της μη τήρησης της τιμής αναφοράς της συνθήκης, στις 18 Φεβρουαρίου 2009, η Επιτροπή συνέταξε έκθεση βάσει του άρθρου 104 παράγραφος 3 της συνθήκης.

⁽⁴⁾ Η αξιολόγηση λαμβάνει ιδίως υπόψη τις προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του Ιανουαρίου 2009, αλλά και άλλες πληροφορίες που έγιναν γνωστές αργότερα.

εταιρών της Ελλάδας και η εξασθένιση των προοπτικών του διεθνούς εμπορίου συνεπάγονται σημαντικούς κινδύνους δυσμενέστερων εξελίξεων σε σχέση με το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζεται το πρόγραμμα, κυρίως λόγω της ευάλωτης κατάστασης των τομέων της ναυτιλίας και του τουρισμού στο πλαίσιο της παρούσας κρίσης. Οι προβλέψεις του προγράμματος όσον αφορά τον πληθωρισμό φαίνονται ρεαλιστικές, ενώ εκείνες για την εξέλιξη των εξωτερικών ανισορροπιών σε μεσοπρόθεσμη βάση θεωρούνται κάπως ευνοϊκές.

- (4) Για το 2008, στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα το έλλειμμα του ευρύτερου δημόσιου τομέα εκτιμάται σε 3,7 % του ΑΕΠ (περιλαμβανομένων έκτακτων μέτρων ύψους 0,4 % του ΑΕΠ που μειώνουν το έλλειμμα), ποσοστό υψηλότερο κατά 0,25 ποσοστιαίες μονάδες εκείνου των ενδιάμεσων προβλέψεων των υπηρεσιών της Επιτροπής του Ιανουαρίου 2009. Για λόγους σύγκρισης, πρέπει να σημειωθεί ότι στο προηγούμενο επικαιροποιημένο πρόγραμμα είχε τεθεί ο στόχος το ποσοστό αυτό να μειωθεί σε 1,6 % του ΑΕΠ. Αυτή η απόκλιση κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες αποτελεί απόρροια τόσο των χαμηλότερων εσόδων όσο και υπερβάσεων στον τομέα των δαπανών. Ειδικότερα, τα έσοδα εκτιμάται ότι είναι κατά 1 ποσοστιαία μονάδα του ΑΕΠ χαμηλότερα από τα προβλεφθέντα, κυρίως λόγω της χαμηλότερης από το αναμενόμενο απόδοσης των μέτρων για την ενίσχυση των εσόδων που εφαρμόστηκαν το 2008. Οι υπερβάσεις των δαπανών ανέρχονται επιπροσθέτως σε σχεδόν 1 ποσοστιαία μονάδα του ΑΕΠ, κυρίως λόγω υπερβάσεων στις πρωτογενείς τρέχουσες δαπάνες, και ιδίως της δημόσιας κατανάλωσης και των μισθών που διαμορφώθηκαν σε επίπεδα υψηλότερα από τα αναμενόμενα.
- (5) Σύμφωνα με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα, ο στόχος που τίθεται για το έλλειμμα το 2009 είναι 3,7 % του ΑΕΠ (περιλαμβανομένων έκτακτων μέτρων ύψους 0,5 % του ΑΕΠ που μειώνουν το έλλειμμα), ποσοστό που συμφωνεί με τις ενδιάμεσες προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής. Σε σύγκριση με το δημοσιονομικό στόχο που είχε τεθεί στον προϋπολογισμό του 2009, ο οποίος εγκρίθηκε από τη Βουλή στις 21 Δεκεμβρίου 2008, αντιπροσωπεύει μια προς τα άνω αναθεώρηση κατά 1,75 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ. Ο νέος δημοσιονομικός στόχος λαμβάνει υπόψη τα δυσμενέστερα σε σχέση με τα αναμενόμενα αποτελέσματα του 2008. Επίσης είναι απόρροια των πιο συγκρατημένων προβλέψεων σχετικά με τα συνολικά έσοδα, που αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω κατά 1 ποσοστιαία μονάδα του ΑΕΠ, ενώ οι δημόσιες δαπάνες αναθεωρήθηκαν προς τα άνω κατά 0,4 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ. Ωστόσο, εξακολουθεί να προβλέπεται αύξηση του δείκτη εσόδων κατά σχεδόν 1 ποσοστιαία μονάδα του ΑΕΠ το 2009, χάρη στη δέσμη μέτρων για την ενίσχυση των εσόδων που θεσπίστηκε το Σεπτέμβριο του 2008 και που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό του 2009. Για να εξασφαλιστεί η επίτευξη των αναθεωρημένων στόχων, το επικαιροποιημένο πρόγραμμα προβλέπει μια σειρά μέτρων, εκτός εκείνων που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό του 2009, που αποσκοπούν στη συγκράτηση των πρωτογενών δημοσίων δαπανών και στον εξορθολογισμό της διαχείρισης των δημοσίων δαπανών. Αυτά τα νέα μέτρα, που πρόκειται να θεσπιστούν στη διάρκεια του 2009, δεν περιγράφονται αναλυτικά στο πρόγραμμα. Ο συνολικός προσανατολισμός της δημοσιονομικής πολιτικής το 2009 θα είναι εν γένει ουδέτερος.
- (6) Η δημοσιονομική στρατηγική που παρουσιάζεται στο πρόγραμμα αποσκοπεί στη μείωση του διαρθρωτικού ελλείμματος από 4,5 % του ΑΕΠ το 2008 σε 4,3 % το 2009 και σε 2,2 % μέχρι το 2011, ενώ ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος (ΜΔΣ) ενός ισοσκελισμένου προϋπολογισμού σε διαρθρωτικούς όρους (δηλαδή σε κυκλικά προσαρμοσμένους όρους χωρίς να λαμβάνονται υπόψη έκτακτα και λοιπά προσωρινά μέτρα) δεν προβλέπεται να επιτευχθεί εντός του ορίζοντα του προγράμματος. Μετά το στόχο του 3,7 % του ΑΕΠ που τέθηκε για το 2009, το ονομαστικό έλλειμμα θα υποχωρήσει κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου σε 3,2 % του ΑΕΠ το 2010 και σε 2,6 % μέχρι το 2011. Παράλληλα, το πρωτογενές ισοζύγιο θα εμφανίσει πλεόνασμα ύψους 1,7 % του ΑΕΠ μέχρι το 2011, έναντι 0,8 % το 2009. Σε διαρθρωτικούς όρους, αυτό αντιστοιχεί με βελτίωση κατά 0,75 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ κατά μέσο όρο. Η δημοσιονομική εξυγίανση το 2010 και 2011 προβλέπεται να επιτευχθεί κατά κύριο λόγο χάρη σε φιλόδοξες περικοπές των δαπανών, οι οποίες όμως δεν υποστηρίζονται πλήρως με συγκεκριμένα μέτρα. Το ακαθάριστο δημόσιο χρέος, που εκτιμάται σε 94,6 % του ΑΕΠ το 2008, προβλέπεται να υπερβεί το 96 % του ΑΕΠ το 2009 και το 2010, πριν επανέλθει σε 94,75 % το 2011. Εκτός από την αύξηση του ελλείμματος και την υποχώρηση του ρυθμού αύξησης του ΑΕΠ, μια σημαντική προσαρμογή των αποθεμάτων συμβάλλει στην αύξηση του δείκτη χρέους το 2009.
- (7) Υπάρχουν σοβαροί κίνδυνοι δυσμενούς εξέλιξης των δημοσιονομικών αποτελεσμάτων. Συγκεκριμένα, το μακροοικονομικό σενάριο στηρίζεται σε ευνοϊκές αναπτυξιακές παραδοχές. Το 2009 οι κίνδυνοι συνδέονται επίσης με πιθανές αποκλίσεις στην εφαρμογή του αναθεωρημένου δημοσιονομικού στόχου για το 2009, ιδίως λαμβανομένου υπόψη του ιστορικού επαναλαμβανόμενων υπερβάσεων των δαπανών και χαμηλότερων εσόδων. Από το 2010, διαφαίνονται κίνδυνοι κυρίως λόγω της έλλειψης πληροφοριών σχετικά με τα μέτρα στήριξης της σχεδιαζόμενης εξυγίανσης, ιδίως όσον αφορά την πλευρά των δαπανών. Επιπλέον, οι περικοπές σε ορισμένες κατηγορίες δαπανών φαίνονται εκ πρώτης όψεως φιλόδοξες. Οι κίνδυνοι που συνδέονται με την προβλεπόμενη εξέλιξη του δείκτη χρέους προς το ΑΕΠ φαίνεται επίσης να είναι σοβαροί, και οφείλονται στους κινδύνους που περικλείουν οι προβλέψεις για την εξέλιξη του ελλείμματος. Αυτοί οι κίνδυνοι μεγεθύνονται λόγω της αβεβαιότητας που υπάρχει σχετικά με τις προσαρμογές των αποθεμάτων-ροών για τις σχετικές συνιστώσες, για τις οποίες, όπως και στο παρελθόν, το πρόγραμμα δεν παρέχει πληροφορίες. Επιπλέον, ενδεχόμενες χρηματοπιστωτικές πράξεις που θα μπορούσαν να προκαλέσουν αύξηση του χρέους στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για τη στήριξη του χρηματοπιστωτικού τομέα, είναι πιθανό να ασκήσουν ακόμη μεγαλύτερες πιέσεις στο δείκτη χρέους προς το ΑΕΠ. Το πρόγραμμα δεν περιλαμβάνει τις πιθανές επιπτώσεις αυτού του χρηματοδοτικού «πακέτου» στη διαμόρφωση του χρέους.

- (8) Οι μακροπρόθεσμες προβλέψεις για τις συνταξιοδοτικές δαπάνες βάσει της από κοινού συμφωνηθείσας μεθοδολογίας είναι υπό προετοιμασία· οι μακροπρόθεσμες δημοσιονομικές επιπτώσεις της γήρανσης του πληθυσμού είναι πιθανό να είναι πολύ μεγαλύτερες από το μέσο όρο της ΕΕ. Η δημοσιονομική θέση το 2008, όπως εκτιμάται στο πρόγραμμα, η οποία είναι δυσμενέστερη από τη θέση εκκίνησης του προηγούμενου επικαιροποιημένου προγράμματος, επιδεινώνει τις μακροπρόθεσμες δημοσιονομικές επιπτώσεις της γήρανσης του πληθυσμού. Επιπλέον, το τρέχον επίπεδο του ακαθάριστου χρέους είναι πολύ υψηλότερο από την τιμή αναφοράς που ορίζει η συνθήκη. Η μείωσή του απαιτεί την επίτευξη υψηλών πρωτογενών πλεονασμάτων επί σειρά ετών. Η διατήρηση υψηλών πρωτογενών πλεονασμάτων σε μεσοπρόθεσμη βάση και η περαιτέρω μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος με στόχο τη συγκράτηση της πιθανής σημαντικής αύξησης των δαπανών που συνδέονται με τη γήρανση του πληθυσμού θα συνέβαλλε στη μείωση των σοβαρών κινδύνων ως προς τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών. Οι προαναφερθέντες κίνδυνοι που προέρχονται από τα προγράμματα σταθεροποίησης του χρηματοπιστωτικού τομέα που υιοθέτησε η Ελλάδα θα μπορούσαν να έχουν δυνητικά αρνητικές επιπτώσεις για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών, κατά κύριο λόγο μέσω των επιπτώσεων τους στο δημόσιο χρέος, παρόλο που ένα μέρος του κόστους της δημόσιας στήριξης θα μπορούσε να αντισταθμιστεί στο μέλλον.
- (9) Το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο παραμένει ασθενές, και χαρακτηρίζεται από αρνητικό ιστορικό. Οι δημοσιονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα δείχνουν ανεπαρκή έλεγχο των δημοσίων δαπανών, ενώ οι προβλέψεις σχετικά με τα έσοδα έχουν συστηματικά αποδειχθεί αισιόδοξες. Επιπλέον, και παρότι σημειώθηκε κάποια πρόοδος τα τελευταία έτη, τα διαρθρωτικά και ενδημικά προβλήματα που συνδέονται με τους εθνικούς λογαριασμούς της Ελλάδας, ήταν επίσης επιβαρυντικά για τον έγκαιρο και αποτελεσματικό έλεγχο των εσόδων και των δαπανών. Το πρόγραμμα προβλέπει τη συνέχιση της τρέχουσας δημοσιονομικής μεταρρύθμισης και περαιτέρω πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή του δημοσιονομικού προγραμματισμού, με στόχο τη βελτίωση του ελέγχου και της διαχείρισης των δημοσίων δαπανών, την αύξηση της διαφάνειας και την εισαγωγή μιας πολυετούς προοπτικής προγραμματισμού στην δημοσιονομική διαδικασία. Ωστόσο, η πλήρης εφαρμογή της μεταρρύθμισης της δημοσιονομικής διαδικασίας προγραμματίζεται για το 2012.
- (10) Για την αντιμετώπιση της χρηματοπιστωτικής κρίσης, η ελληνική κυβέρνηση θέσπισε μια σειρά μέτρων για να εξασφαλιστεί η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα, περιλαμβανομένου μέτρου για την εγγύηση των καταθέσεων μέχρι του ποσού των 100 000 EUR. Η δέσμη μέτρων περιλαμβάνει ένα καθεστώς κεφαλαιακής ενίσχυσης, με το οποίο διατίθενται νέα κεφάλαια σε πιστωτικά ιδρύματα έναντι προνομιούχων μετοχών, ενός καθεστώτος παροχής εγγυήσεων που καλύπτει τη σύναψη νέων δανείων με διάρκεια από τρεις μήνες έως τρία έτη και ενός συστήματος ομολόγων το οποίο προβλέπει την παροχή τίτλων του δημοσίου σε επιλέξιμα πιστωτικά ιδρύματα και να ενισχυθεί η πρόσβασή τους σε ρευστότητα, ιδίως μέσω της ΕΚΤ. Το συνολικό ποσό της δέσμης μέτρων ανέρχεται σε 28 δισ. EUR (περίπου 10 % του ΑΕΠ).
- (11) Σύμφωνα με το πρόγραμμα, ο σχεδιασμός της δημοσιονομικής πολιτικής αποσκοπεί στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των επενδυτών και στην αντιμετώπιση των μακροοικονομικών ανισορροπιών. Η ελληνική κυβέρνηση, λόγω της απουσίας περιθωρίων δημοσιονομικών ελιγμών και εν όψει των σημαντικών οικονομικών ανισορροπιών, δεν έχει θεσπίσει δέσμη βραχυπρόθεσμων κινήτρων για την αντιμετώπιση της οικονομικής επιβράδυνσης, η οποία θα ήταν σύμφωνη με το ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας (ΕΣΑΟ). Το πρόγραμμα προβλέπει ορισμένα διαρθρωτικά μέτρα, περιλαμβανομένων ειδικών τομεακών μέτρων για τον τουριστικό κλάδο χωρίς άμεσες δημοσιονομικές επιπτώσεις, όπως εκείνα που αποσκοπούν στη διατήρηση της απασχόλησης, την τόνωση της επιχειρηματικής επενδυτικής δραστηριότητας, περιλαμβανομένων συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, την ενίσχυση της χορήγησης δανείων προς τις ΜΜΕ και τη βελτίωση της απορρόφησης πόρων της ΕΕ. Το επικαιροποιημένο πρόγραμμα περιλαμβάνει επίσης μια σειρά άλλων μέτρων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, που αποτελούν μέρος της πιο μακροπρόθεσμης στρατηγικής για τη βελτίωση της βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών, όπως τη μεταρρύθμιση της διαχείρισης των δημοσίων δαπανών και τον έλεγχο και την εφαρμογή της συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης που θεσπίστηκε πρόσφατα. Τα μέτρα αυτά συνδέονται με το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και τις ειδικές κατά χώρα συστάσεις που προτάθηκαν από την Επιτροπή στις 28 Ιανουαρίου 2009 βάσει της στρατηγικής της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση.
- (12) Η Ελλάδα θέσπισε ένα πρόγραμμα εξυγίανσης με στόχο να περιοριστεί η έκταση της δημοσιονομικής επιδείνωσης το 2009 και να μειωθεί το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης σε επίπεδο χαμηλότερο του ορίου του 3 % του ΑΕΠ μέχρι το 2011. Με βάση τη μεταβολή (νέος υπολογισμός) του διαρθρωτικού ισοζυγίου, ο συνολικός δημοσιονομικός προσανατολισμός είναι σε γενικές γραμμές ουδέτερος το 2009 και περιοριστικός το 2010. Ειδικότερα, το πρόγραμμα θέτει ως στόχο για το 2010 διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 1,5 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ και περαιτέρω διαρθρωτική βελτίωση ύψους 0,5 ποσοστιαίας μονάδας το 2011. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους που συνδέονται με το δημοσιονομικό προγραμματισμό, ενδέχεται να μην τηρηθούν οι στόχοι όσον αφορά την προβλεπόμενη εξυγίανση και το ονομαστικό έλλειμμα να διατηρηθεί σε επίπεδα υψηλότερα της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ. Λαμβάνοντας υπόψη τις εκτεταμένες εσωτερικές και εξωτερικές ανισορροπίες της ελληνικής οικονομίας, ο ρυθμός της δημοσιονομικής προσαρμογής είναι ανεπαρκής και δεν τεκμηριώνεται πλήρως με συγκεκριμένα μόνιμου χαρακτήρα μέτρα το 2010 και 2011, ιδίως στον τομέα των δαπανών. Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους όσον αφορά τις προβλέψεις για το χρέος που προαναφέρθηκαν, ο δείκτης του χρέους προς το ΑΕΠ ενδέχεται να παρουσιάσει αύξηση καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου, κυρίως λόγω της ανεπαρκούς προόδου όσον αφορά τη μείωση του δημοσίου ελλείμματος.

- (13) Όσον αφορά τις απαιτήσεις δεδομένων που ορίζει ο κώδικας δεοντολογίας για τα προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης, το πρόγραμμα παρουσιάζει ορισμένα κενά όσον αφορά τα υποχρεωτικά και τα προαιρετικά δεδομένα ⁽¹⁾.

Το συνολικό συμπέρασμα είναι ότι το πρόγραμμα προβλέπει μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος σε μεσοπρόθεσμη βάση, αλλά δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα της έγκαιρης και αποτελεσματικής διόρθωσης των διαρθρωτικών ανισορροπιών της ελληνικής οικονομίας, ούτε αντιστρέφει την ανοδική τάση του δημοσίου χρέους. Παρόλο που η στρατηγική εξυγίανσης μετά το 2009 στηρίζεται στη μόνιμη περιστολή των δαπανών και στα αυξανόμενα φορολογικά έσοδα, το πρόγραμμα δεν προσδιορίζει πλήρως τα συνοδευτικά μέτρα για την επίτευξη της προγραμματισμένης δημοσιονομικής προσαρμογής το 2010 και 2011. Επιπλέον, με το παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον να επιδεινώνεται ραγδαία, η δημοσιονομική στρατηγική υπόκειται σε σοβαρούς κινδύνους, δεδομένου ότι οι αναπτυξιακές παραδοχές του μακροοικονομικού σεναρίου του προγράμματος είναι ευνοϊκές.

Η εξυγίανση προβλέπεται να επιτευχθεί ως ένα βαθμό χάρη στα αποτελέσματα της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, η οποία στηρίζεται μόνο εν μέρει σε μεταρρυθμίσεις του φορολογικού μηχανισμού, ενώ οι προβλεπόμενες περικοπές των δαπανών αντισταθμίζονται εν μέρει από προγράμματα αύξησης των μισθών και των κοινωνικών μεταβιβάσεων. Η ενίσχυση της δημοσιονομικής εξυγίανσης, με βάση μόνιμα μέτρα για τον έλεγχο των πρωτογενών δαπανών περιλαμβανομένων των μισθών των υπαλλήλων του δημοσίου, έχει καθοριστική σημασία για την επίτευξη υγιών και βιώσιμων δημόσιων οικονομικών στην Ελλάδα. Επιπλέον, η προσαρμογή που προβλέπεται στο πρόγραμμα στηρίζεται εν μέρει μόνο σε διαρθρωτικές πολιτικές για τη βελτίωση της ποιότητας των δημοσίων οικονομικών. Η διαρθρωτική φύση των παραγόντων στους οποίους οφείλονται οι απώλειες ανταγωνιστικότητας και η διεύρυνση των εξωτερικών ανισορροπιών απαιτεί επειγόντως την εφαρμογή τολμηρών διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Μακροπρόθεσμα, το επίπεδο του χρέους, που εξακολουθεί να είναι μεταξύ των υψηλότερων στην ΕΕ, σε συνδυασμό με την προβλεπόμενη αύξηση των δαπανών που συνδέονται με τη γήρανση του πληθυσμού, θα επηρεάσουν επίσης αρνητικά τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών.

Λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω αξιολόγηση, η Ελλάδα καλείται να:

- i) ενισχύσει σημαντικά την πορεία δημοσιονομικής εξυγίανσης ήδη το 2009, μέσω σαφώς προσδιορισμένων μόνιμων μέτρων περιορισμού των τρεχουσών δαπανών, περιλαμβανομένης μιας συνετής μισθολογικής πολιτικής στο δημόσιο τομέα, συμβάλλοντας έτσι στην αναγκαία μείωση του δείκτη του χρέους προς το ΑΕΠ·
- ii) διασφαλίσει ότι τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης προσανατολίζονται επίσης στη βελτίωση της ποιότητας των δημοσίων οικονομικών, στο πλαίσιο ενός εκτεταμένου προγράμματος μεταρρυθμίσεων, εν όψει της απαραίτητης προσαρμογής της οικονομίας, έτσι ώστε να ανακτηθούν οι απώλειες ανταγωνιστικότητας και να αντιμετωπιστούν οι υφιστάμενες εξωτερικές ανισορροπίες·
- iii) εφαρμόσει το ταχύτερο τις πολιτικές για τη μεταρρύθμιση του φορολογικού μηχανισμού και να βελτιώσει περαιτέρω τη δημοσιονομική διαδικασία με την αύξηση της διαφάνειάς της, την κατάρτιση δημοσιονομικής στρατηγικής για ένα ευρύτερο χρονικό ορίζοντα και τη θέσπιση μηχανισμών για την παρακολούθηση, τον έλεγχο και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πρωτογενών τρεχουσών δαπανών·
- iv) λαμβάνοντας υπόψη το αυξανόμενο επίπεδο του χρέους και την προβλεπόμενη διόγκωση των δαπανών που συνδέονται με τη γήρανση του πληθυσμού, να βελτιώσει την βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών, με τη συνέχιση των υπό εξέλιξη μεταρρυθμίσεων του συστήματος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και του συνταξιοδοτικού συστήματος.

Η Ελλάδα καλείται επίσης να βελτιώσει τη διακυβέρνηση στον τομέα της στατιστικής και την ποιότητα των στατιστικών της δεδομένων καθώς και να βελτιώσει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις υποβολής πληροφοριακών στοιχείων του κώδικα δεοντολογίας.

Σύγκριση βασικών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων

		2007	2008	2009	2010	2011
Πραγματικό ΑΕΠ (% μεταβολή)	ΠΣ Ιαν. 2009	4,0	3,0	1,1	1,6	2,3
	COM Ιαν. 2009	4,0	2,9	0,2	0,7	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2007	4,1	4,0	4,0	4,0	μ.δ.σ.

⁽¹⁾ Ειδικότερα, δεν παρέχονται στοιχεία όσον αφορά τις δαπάνες της γενικής κυβέρνησης κατά κατηγορία και πληροφορίες όσον αφορά την εξέλιξη του χρέους και τις συνιστώσες της προσαρμογής των αποθεμάτων-ροών (διαφορές μεταξύ ρευστών διαθέσιμων και απαιτήσεων, καθαρή σφύρωση χρηματοοικονομικών στοιχείων, αποτελέσματα αποτίμησης και λοιπά), τα ρευστοποιήσιμα χρηματοοικονομικά στοιχεία και το καθαρό χρηματοοικονομικό χρέος.

		2007	2008	2009	2010	2011
Πληθωρισμός ΕνΔΤΚ (%)	ΠΣ Ιαν. 2009	3,0	4,3	2,6	2,5	2,4
	COM Ιαν. 2009	3,0	4,3	2,5	2,7	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2007	2,9	2,8	2,7	2,6	μ.δ.σ.
Κενό παραγωγής ⁽¹⁾ (% του δυνητικού ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2009	2,2	1,9	0,3	- 0,8	- 1,0
	COM Ιαν. 2009 ⁽²⁾	3,0	2,8	0,5	- 1,2	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2007	1,3	1,2	1,2	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
Καθαρός δανεισμός έναντι της αλλοδαπής (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2009	- 12,1	- 12,8	- 11,4	- 10,8	- 10,0
	COM Ιαν. 2009	- 12,1	- 11,7	- 11,2	- 11,6	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2007	- 12,8	- 12,7	- 12,5	- 12,2	μ.δ.σ.
Έσοδα γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2009	39,9	40,0	41,0	41,1	41,2
	COM Ιαν. 2009	40,0	39,9	40,8	40,0	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2007	39,9	41,1	41,7	42,3	μ.δ.σ.
Δαπάνες γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2009	43,4	43,7	44,7	44,3	43,8
	COM Ιαν. 2009	43,4	43,4	44,5	44,2	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2007	42,6	42,7	42,5	42,3	μ.δ.σ.
Ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2009	- 3,5	- 3,7	- 3,7	- 3,2	- 2,6
	COM Ιαν. 2009	- 3,5	- 3,4	- 3,7	- 4,2	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2007	- 2,7	- 1,6	- 0,8	0,0	μ.δ.σ.
Πρωτογενές ισοζύγιο (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2009	0,6	0,3	0,8	1,2	1,7
	COM Ιαν. 2009	0,6	0,6	0,6	0,0	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2007	1,2	2,4	3,1	3,8	μ.δ.σ.
Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο ⁽¹⁾ (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2009	- 4,4	- 4,5	- 3,8	- 2,8	- 2,2
	COM Ιαν. 2009	- 4,8	- 4,7	- 3,9	- 3,7	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2007	- 3,4	- 2,4	- 2,3	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.

		2007	2008	2009	2010	2011
Διαρθρωτικό ισοζύγιο ⁽¹⁾ (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2009	- 4,4	- 4,5	- 4,3	- 2,8	- 2,2
	COM Ιαν. 2009	- 4,6	- 5,0	- 4,7	- 3,7	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2007	- 3,1	- 2,4	- 2,3	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
Ακαθάριστο δημόσιο χρέος (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2009	94,8	94,6	96,3	96,1	94,7
	COM Ιαν. 2009	94,8	94,0	96,2	98,4	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2007	93,4	91,0	87,3	82,9	μ.δ.σ.

Σημειώσεις:

- (¹) Κενά παραγωγής και κυκλικά προσαρμοσμένα ισοζύγια σύμφωνα με τα προγράμματα όπως έχουν υπολογισθεί εκ νέου από τις υπηρεσίες της Επιτροπής με βάση τα στοιχεία που περιέχουν τα προγράμματα.
- (²) Βάσει εκτιμώμενης δυναμικής ανάπτυξης 3,2 %, 2,7 %, 2,8 % και 2,5 % αντίστοιχα για την περίοδο 2008-2011.
- (³) Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο πλην εκτάκτων και λοιπών προσωρινών μέτρων. Σύμφωνα με το πλέον πρόσφατο πρόγραμμα, τα έκτακτα και λοιπά προσωρινά μέτρα ανέρχονται σε 0,4 % του ΑΕΠ το 2008 και σε 0,5 % το 2009 (οδηγούν όλα σε μείωση του ελλείμματος) και σε 0,4 % του ΑΕΠ το 2008 και σε 0,8 % το 2009 (οδηγούν όλα σε μείωση του ελλείμματος) σύμφωνα με τις ενδιάμεσες προβλέψεις του Ιανουαρίου των υπηρεσιών της Επιτροπής.

Πηγή:

Πρόγραμμα σταθερότητας (ΠΣ), ενδιάμεσες προβλέψεις του Ιανουαρίου 2009 των υπηρεσιών της Επιτροπής (COM), υπολογισμοί των υπηρεσιών της Επιτροπής.

II

(Ανακοινώσεις)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Μη διατύπωση αντιρρήσεων σχετικά με κοινοποιηθείσα συγκέντρωση**(Υπόθεση COMP/M.5433 — Sanacorp/V.D. Linde)****(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

(2009/C 64/03)

Στις 4 Μαρτίου 2009, η Επιτροπή αποφάσισε να μη διατυπώσει αντιρρήσεις για την παραπάνω κοινοποιηθείσα συγκέντρωση και να την κηρύξει συμβατή με την κοινή αγορά. Η απόφαση βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου. Το πλήρες κείμενο της απόφασης διατίθεται μόνο στη γερμανική γλώσσα και θα δημοσιευθεί μετά την απάλειψη τυχόν επιχειρηματικών απορρήτων που περιέχει. Θα διατίθεται:

- από τον δικτυακό τόπο του Euroρα για τον ανταγωνισμό (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Στον τόπο αυτό προσφέρονται διάφορα εργαλεία για τον εντοπισμό των μεμονωμένων υποθέσεων συγκεντρώσεων, όπως ευρετήρια με τις εταιρείες, τους αριθμούς υποθέσεων, τις ημερομηνίες και τους διάφορους κλάδους,
- σε ηλεκτρονική μορφή στον δικτυακό τόπο του EUR-Lex με τον αριθμό εγγράφου 32009M5433. Το EUR-Lex είναι δικτυακός τόπος που δίνει πρόσβαση στην κοινοτική νομοθεσία (<http://eur-lex.europa.eu>).

Μη διατύπωση αντιρρήσεων σχετικά με κοινοποιηθείσα συγκέντρωση**(Υπόθεση COMP/M.5438 — NBC Universal/De Agostini Communications/IMI Investimenti/Cattleya)****(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

(2009/C 64/04)

Στις 2 Μαρτίου 2009, η Επιτροπή αποφάσισε να μη διατυπώσει αντιρρήσεις για την παραπάνω κοινοποιηθείσα συγκέντρωση και να την κηρύξει συμβατή με την κοινή αγορά. Η απόφαση βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου. Το πλήρες κείμενο της απόφασης διατίθεται μόνο στην αγγλική γλώσσα και θα δημοσιευθεί μετά την απάλειψη τυχόν επιχειρηματικών απορρήτων που περιέχει. Θα διατίθεται:

- από τον δικτυακό τόπο του Euroρα για τον ανταγωνισμό (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Στον τόπο αυτό προσφέρονται διάφορα εργαλεία για τον εντοπισμό των μεμονωμένων υποθέσεων συγκεντρώσεων, όπως ευρετήρια με τις εταιρείες, τους αριθμούς υποθέσεων, τις ημερομηνίες και τους διάφορους κλάδους,
- σε ηλεκτρονική μορφή στον δικτυακό τόπο του EUR-Lex με τον αριθμό εγγράφου 32009M5438. Το EUR-Lex είναι δικτυακός τόπος που δίνει πρόσβαση στην κοινοτική νομοθεσία (<http://eur-lex.europa.eu>).

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ
ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ισοτιμίες του ευρώ ⁽¹⁾

18 Μαρτίου 2009

(2009/C 64/05)

1 ευρώ =

Νομισματική μονάδα	Ισοτιμία	Νομισματική μονάδα	Ισοτιμία
USD δολάριο ΗΠΑ	1,3130	AUD αυστραλιανό δολάριο	1,9840
JPY ιαπωνικό γιεν	128,94	CAD καναδικό δολάριο	1,6563
DKK δανική κορόνα	7,4508	HKD δολάριο Χονγκ Κονγκ	10,1787
GBP λίρα στερλίνα	0,93910	NZD νεοζηλανδικό δολάριο	2,4753
SEK σουηδική κορόνα	10,9630	SGD δολάριο Σιγκαπούρης	2,0004
CHF ελβετικό φράγκο	1,5332	KRW νοτιοκορεατικό γουόν	1 859,60
ISK ισλανδική κορόνα		ZAR νοτιοαφρικανικό ραντ	12,9205
NOK νορβηγική κορόνα	8,8090	CNY κινεζικό γιουάν	8,9740
BGN βουλγαρικό λεβ	1,9558	HRK κροατικό κούνα	7,4395
CZK τσεχική κορόνα	26,988	IDR ινδονησιακή ρουπία	15 677,22
EEK εσθονική κορόνα	15,6466	MYR μαλαισιανό ρίγκιτ	4,8351
HUF ουγγρικό φιορίνι	301,70	PHP πέσο Φιλιππινών	63,480
LTL λιθουανικό λίτας	3,4528	RUB ρωσικό ρούβλι	45,1795
LVL λεττονικό λατ	0,7075	THB ταϊλανδικό μπατ	47,025
PLN πολωνικό ζλότι	4,5427	BRL ρεάλ Βραζιλίας	2,9982
RON ρουμανικό λεί	4,2965	MXN μεξικανικό πέσο	18,5133
TRY τουρκική λίρα	2,2459	INR ινδική ρουπία	67,3440

⁽¹⁾ Πηγή: Ισοτιμίες αναφοράς που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Ενημέρωση του καταλόγου των αδειών διαμονής στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 2 παράγραφος 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ C 247 της 13.10.2006, σ. 1, ΕΕ C 153 της 6.7.2007, σ. 5, ΕΕ C 192 της 18.8.2007, σ. 11, ΕΕ C 271 της 14.11.2007, σ. 14, ΕΕ C 57 της 1.3.2008, σ. 31, ΕΕ C 134 της 31.5.2008, σ. 14, ΕΕ C 207 της 14.8.2008, σ. 12, ΕΕ C 331 της 21.12.2008, σ. 13, ΕΕ C 3 της 8.1.2009, σ. 5)

(2009/C 64/06)

Η δημοσίευση του καταλόγου των αδειών διαμονής στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 2 παράγραφος 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) βασίζεται στις πληροφορίες που κοινοποίησαν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 34 του κώδικα συνόρων του Σένγκεν.

Εκτός από τη δημοσίευση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μηνιαία ενημέρωση διατίθεται στο δικτυακό τόπο της Γενικής Διεύθυνσης Δικαιοσύνης, Ελευθερίας και Ασφάλειας.

ΑΥΣΤΡΙΑ

Αντικατάσταση του καταλόγου που δημοσιεύθηκε στην ΕΕ C 192 της 18.8.2007

— *Gewöhnlicher Sichtvermerk gemäß § 6 Abs. 1 Z. 1 FrG 1992 (von Inlandsbehörden sowie Vertretungsbehörden bis 31 Dezember 1992 in Form eines Stempels ausgestellt)*

[Συνήθης θεώρηση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 πρώτη γραμμή του νόμου 1 FrG 1992 (έως την 31η Δεκεμβρίου 1992 εκδιδόμενη από τις εθνικές αρχές και τις αντιπροσωπίες στο εξωτερικό με τη μορφή σφραγίδας)]

— *Aufenthaltstitel in Form einer grünen Vignette bis Nr. 790.000*

(Άδεια διαμονής με τη μορφή πράσινου αυτοκόλλητου σήματος, έως τον αριθμό 790.000)

— *Aufenthaltstitel in Form einer grün-weißen Vignette ab Nr. 790.001*

(Άδεια διαμονής με τη μορφή πράσινου-λευκού αυτοκόλλητου σήματος, από τον αριθμό 790.001 και εξής)

— *Aufenthaltstitel in Form der Vignette entsprechend der Gemeinsamen Maßnahme 97/11/JI des Rates vom 16. Dezember 1996, Amtsblatt L 7 vom 10. Januar 1997 zur einheitlichen Gestaltung der Aufenthaltstitel (in Österreich ausgegeben im Zeitraum 1. Januar 1998 bis 31. Dezember 2004)*

[Άδεια διαμονής με τη μορφή του αυτοκόλλητου σήματος που προβλέπεται στην κοινή δράση που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 16 Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με ένα ενιαίο υπόδειγμα άδειας διαμονής, έγγραφο 97/11/ΔΕΥ, ΕΕ L 7 της 10.1.1997 (εχορηγείτο στην Αυστρία από την 1η Ιανουαρίου 1998 έως την 31η Δεκεμβρίου 2004)]

— *Aufenthaltstitel „Niederlassungsnachweis“ im Kartenformat ID1 entsprechend der Gemeinsamen Maßnahmen aufgrund der Verordnung (EG) Nr. 1030/2002 des Rates vom 13. Juni 2002 zur einheitlichen Gestaltung des Aufenthaltstitels für Drittstaatsangehörige (in Österreich ausgegeben im Zeitraum 1. Januar 2003 bis 31. Dezember 2005)*

[Άδεια διαμονής «Πιστοποιητικό εγκατάστασης» με τη μορφή του δελτίου ID1 που προβλέπεται στην κοινή δράση που εγκρίθηκε βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1030/2002 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, σχετικά με την καθιέρωση ενιαίου υποδείγματος άδειας διαμονής για τους υπηκόους τρίτων χωρών (εχορηγείτο στην Αυστρία από την 1η Ιανουαρίου 2003 έως την 31η Δεκεμβρίου 2005)]

— *Aufenthaltstitel in Form der Vignette entsprechend der Gemeinsamen Maßnahmen aufgrund der Verordnung (EG) Nr. 1030/2002 des Rates vom 13. Juni 2002 zur einheitlichen Gestaltung des Aufenthaltstitels für Drittstaatsangehörige (in Österreich ausgegeben im Zeitraum 1. Januar 2005 bis 31. Dezember 2005)*

[Άδεια διαμονής με τη μορφή του αυτοκόλλητου σήματος που προβλέπεται στην κοινή δράση που εγκρίθηκε βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1030/2002 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, σχετικά με την καθιέρωση ενιαίου υποδείγματος άδειας διαμονής για τους υπηκόους τρίτων χωρών (εχορηγείτο στην Αυστρία από την 1η Ιανουαρίου 2005 έως την 31η Δεκεμβρίου 2005)]

- Aufenthaltstitel „Niederlassungsbewilligung“, „Familienangehöriger“, „Daueraufenthalt-EG“, „Daueraufenthalt-Familienangehöriger“ und „Aufenthaltsbewilligung“ im Kartenformat ID1 entsprechend der Gemeinsamen Maßnahmen aufgrund der Verordnung (EG) Nr. 1030/2002 des Rates vom 13. Juni 2002 zur einheitlichen Gestaltung des Aufenthaltstitels für Drittstaatsangehörige (in Österreich ausgegeben seit 1. Januar 2006)

[Άδειες διαμονής «Έγκριση εγκατάστασης», «Μέλος της οικογένειας», «Μόνιμη παραμονή — EK», «Μόνιμη παραμονή — Μέλος της οικογένειας» και «Έγκριση διαμονής» με τη μορφή του δελτίου ID1 που προβλέπεται στην κοινή δράση που εγκρίθηκε βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1030/2002 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, σχετικά με την καθιέρωση ενιαίου υποδείγματος άδειας διαμονής για τους υπηκόους τρίτων χωρών (χορηγούνται στην Αυστρία από την 1η Ιανουαρίου 2006)]

Der Bezeichnung der Aufenthaltstitel „Niederlassungsbewilligung“ und „Aufenthaltsbewilligung“ sind der jeweilige Aufenthaltszweck beigefügt. Eine „Niederlassungsbewilligung“ kann nur für folgende Zwecke erteilt werden: „Schlüsselkraft“, „ausgenommen Erwerbstätigkeit“, „unbeschränkt“, „beschränkt“ sowie „Angehöriger“.

(Στις άδειες διαμονής «Έγκριση εγκατάστασης» και «Έγκριση διαμονής» πρέπει να επισυνάπτεται ο αντίστοιχος σκοπός της διαμονής. Eine «Niederlassungsbewilligung» kann nur für folgende Zwecke erteilt werden: «Έγκριση εγκατάστασης» μπορεί να χορηγηθεί μόνο για τους ακόλουθους σκοπούς «Schlüsselkraft», «ausgenommen Erwerbstätigkeit», «unbeschränkt», «beschränkt» sowie «Angehöriger». «στέλεχος», «εκτός κερδοσκοπικής δραστηριότητας», «αορίστου διάρκειας», «περιορισμένης διάρκειας», καθώς και «μέλος οικογένειας».)

Eine „Aufenthaltsbewilligung“ kann für folgende Zwecke erteilt werden: „Rotationsarbeitskraft“, „Betriebsentsandter“, „Selbständiger“, „Künstler“, „Sonderfälle unselbständiger Erwerbstätigkeit“, „Schüler“, „Studierender“, „Sozialdienstleistender“, „Forscher“, „Familiengemeinschaft“ sowie „Humanitäre Gründe“.

(«Έγκριση εγκατάστασης» μπορεί να χορηγηθεί μόνο για τους ακόλουθους σκοπούς: «Rotationsarbeitskraft», «Betriebsentsandter», «Selbständiger», «Künstler», «Sonderfälle unselbständiger Erwerbstätigkeit», «Schüler», «Studierender», «Sozialdienstleistender», «Forscher», «Familiengemeinschaft» sowie «Humanitäre Gründe». «εργαζόμενος εκ περιτροπής», «αποσπασμένος εργαζόμενος», «ελεύθερος επαγγελματίας», «καλλιτέχνης», «ειδικές περιπτώσεις μισθωτής δραστηριότητας», «μαθητής» «σπουδαστής», «κοινωνικός λειτουργός», «ερευνητής», «οικογενειακή ενότητα» και «ανθρωπιστικοί λόγοι».)
- „Daueraufenthaltskarte“ zur Dokumentation des gemeinschaftsrechtlichen Aufenthalts- und Niederlassungsrechtes für Angehörige von freizügigkeits-berechtigten EWR-Bürgern gem. § 54 NAG 2005

[«Δελτίο μόνιμης διαμονής» για την τεκμηρίωση του κοινοτικού δικαιώματος διαμονής και εγκατάστασης, για τα μέλη οικογενειών των πολιτών του ΕΟΧ που μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα δυνάμει του άρθρου 54 του νόμου περί εγκατάστασης και διαμονής («NAG») του 2005]
- „Bestätigung über den Antrag auf Verlängerung des Aufenthaltstitels“ in Form einer Vignette aufgrund § 24/1 NAG 2005

[«Βεβαίωση αίτησης παράτασης της ισχύος άδειας διαμονής» με τη μορφή αυτοκόλλητου σήματος κατά το άρθρο 24 παράγραφος 1 του νόμου περί εγκατάστασης και διαμονής («NAG») του 2005]
- Lichtbildausweis im Kartenformat für Träger von Privilegien und Immunitäten in den Farben rot, gelb, blau, grün, braun, grau und orange, ausgestellt vom Bundesministerium für auswärtige Angelegenheiten.

[Δελτίο ταυτότητας με φωτογραφία για τους κατόχους προνομίων και ασυλιών (στα χρώματα κόκκινο, κίτρινο και μπλε), χορηγούμενο από το Υπουργείο Εξωτερικών]
- Lichtbildausweis im Kartenformat für Träger von Privilegien und Immunitäten in den Farben rot, gelb, blau, grün, braun, grau und orange, ausgestellt vom Bundesministerium für auswärtige Angelegenheiten.

[Δελτίο ταυτότητας με φωτογραφία για τους κατόχους προνομίων και ασυλιών (στα χρώματα κόκκινο, κίτρινο, μπλε, πράσινο, καστανό, γκρι και πορτοκαλί), χορηγούμενο από το Υπουργείο Εξωτερικών]
- Konventionsreisepass in Buchform im Format ID 3 (in Österreich ausgegeben im Zeitraum 1. Januar 1996 bis 27. August 2006)

[Ταξιδιωτικό έγγραφο με τη μορφή βιβλιαρίου τύπου ID 3 (εχορηγείτο στην Αυστρία από την 1η Ιανουαρίου 1996 έως την 27η Αυγούστου 2006)]
- Konventionsreisepass in Buchform im Format ID 3 mit integrierter elektronischen Mikrochip (in Österreich ausgegeben seit 28. August 2006)

[Ταξιδιωτικό έγγραφο με τη μορφή βιβλιαρίου τύπου ID 3 με ενσωματωμένο ηλεκτρονικό μικροσίπ (χορηγείται στην Αυστρία από την 28η Αυγούστου 2006)]
- Fremdenpass in Buchform im Format ID 3 (in Österreich ausgegeben im Zeitraum 1. Januar 1996 bis 27. August 2006)

[Διαβατήριο αλλοδαπού με τη μορφή βιβλιαρίου τύπου ID 3 (εχορηγείτο στην Αυστρία από την 1η Ιανουαρίου 1996 έως την 27η Αυγούστου 2006)]

- Fremdenpass in Buchform im Format ID 3 mit integriertem elektronischen Mikrochip (in Österreich ausgegeben seit 28. August 2006)

[Διαβατήριο αλλοδαπού με τη μορφή βιβλιαρίου τύπου ID 3 με ενσωματωμένο ηλεκτρονικό μικροσίπ (χορηγείται στην Αυστρία από την 28η Αυγούστου 2006)]

Sonstige Dokumente, die zum Aufenthalt in Österreich oder zur Wiedereinreise nach Österreich berechtigen:

Άλλα έγγραφα που παρέχουν δικαίωμα διαμονής ή επανεισόδου στην Αυστρία:

Liste der Reisenden für Schülerreisen innerhalb der Europäischen Union im Sinne des Beschlusses des Rates vom 30. November 1994 über die gemeinsame Maßnahme über Reiserleichterungen für Schüler von Drittstaaten mit Wohnsitz in einem Mitgliedstaat

(Κατάλογος προσώπων που συμμετέχουν σε σχολική εκδρομή κατά την έννοια της απόφασης του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 1994 σχετικά με την κοινή δράση όσον αφορά τις διατυπώσεις ταξιδιού για μαθητές, υπηκόους τρίτων χωρών, που διαμένουν σε κράτος μέλος)

Ενημέρωση των υποδειγμάτων δελτίων που χορηγούνται από τα Υπουργεία Εξωτερικών των κρατών μελών στα διαπιστευμένα μέλη των διπλωματικών αποστολών και των προξενικών αντιπροσωπειών, καθώς και στα μέλη της οικογένειάς τους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ C 247 της 13.10.2006, σ. 85, ΕΕ C 153 της 6.7.2007, σ. 15)

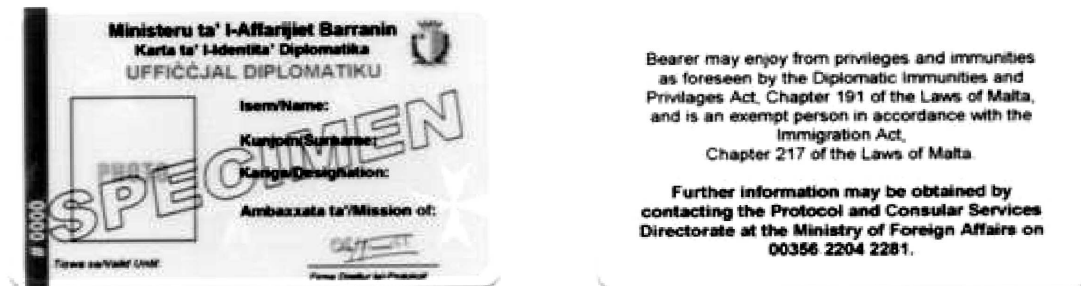
(2009/C 64/07)

Ενημέρωση των υποδειγμάτων δελτίων που χορηγούνται από τα Υπουργεία Εξωτερικών των κρατών μελών στα διαπιστευμένα μέλη των διπλωματικών αποστολών και των προξενικών αντιπροσωπειών, καθώς και στα μέλη της οικογένειάς τους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων Σένγκεν) βασίζεται στις πληροφορίες που κοινοποίησαν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 34 του κώδικα συνόρων του Σένγκεν.

Εκτός από τη δημοσίευση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μηνιαία ενημέρωση διατίθεται στο δικτυακό τόπο της Γενικής Διεύθυνσης Δικαιοσύνης, Ελευθερίας και Ασφάλειας.

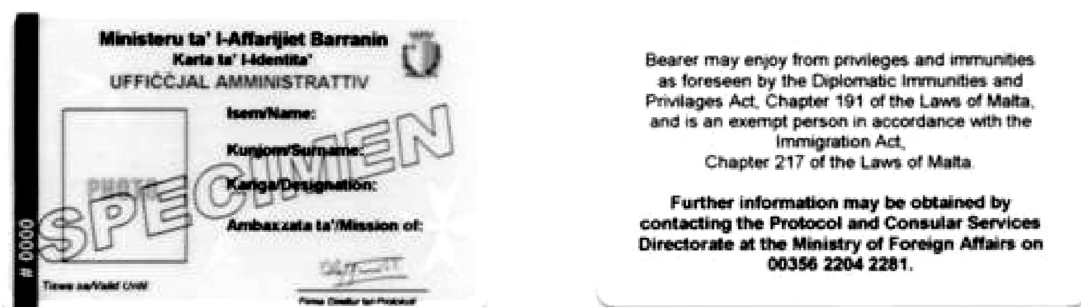
ΜΑΛΤΑ

1.

Χορηγείται σε αρχηγούς αποστολών, μέλη της αποστολής με διπλωματική ιδιότητα, τις/τους συζύγους και τα παιδιά τους ηλικίας μεταξύ 18 και 21 ετών που αποτελούν μέλη των αντίστοιχων νοικοκυριών

2.

Χορηγείται στο διοικητικό και τεχνικό προσωπικό της αποστολής, καθώς και τις/τους συζύγους και τα παιδιά τους ηλικίας μεταξύ 18 και 21 ετών που αποτελούν μέλη των αντίστοιχων νοικοκυριών

3.

Bearer may enjoy from privileges and immunities as foreseen by the Diplomatic Immunities and Privileges Act, Chapter 191 of the Laws of Malta, and is an exempt person in accordance with the Immigration Act, Chapter 217 of the Laws of Malta.

Further information may be obtained by contacting the Protocol and Consular Services Directorate at the Ministry of Foreign Affairs on 00356 2204 2281.

Χορηγείται σε μέλη διεθνών οργανισμών εγκεκριμένων από την κυβέρνηση της Μάλτας καθώς και τις/τους συζύγους τους και τα παιδιά τους ηλικίας μεταξύ 18 και 21 ετών που συνεχίζουν να αποτελούν μέλη των αντίστοιχων νοικοκυριών τους

4.

Bearer may enjoy from privileges and immunities as foreseen by the Diplomatic Immunities and Privileges Act, Chapter 191 of the Laws of Malta, and is an exempt person in accordance with the Immigration Act, Chapter 217 of the Laws of Malta.

Further information may be obtained by contacting the Protocol and Consular Services Directorate at the Ministry of Foreign Affairs on 00356 2204 2281.

Χορηγείται σε επίτιμους προξενικούς υπαλλήλους ξένων χωρών στη Μάλτα

5.

Bearer may enjoy from privileges and immunities as foreseen by the Diplomatic Immunities and Privileges Act, Chapter 191 of the Laws of Malta, and is an exempt person in accordance with the Immigration Act, Chapter 217 of the Laws of Malta.

Further information may be obtained by contacting the Protocol and Consular Services Directorate at the Ministry of Foreign Affairs on 00356 2204 2281.

Χορηγείται σε επίτιμους προξενικούς υπαλλήλους της Μάλτας

Ενημέρωση του καταλόγου των σημείων διέλευσης συνόρων στα οποία αναφέρεται το άρθρο 2 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ C 316 της 28.12.2007, σ. 1, ΕΕ C 134 της 31.5.2008, σ. 16, ΕΕ C 177 της 12.7.2008, σ. 9, ΕΕ C 200 της 6.8.2008, σ. 10, ΕΕ C 331 της 31.12.2008, σ. 13, ΕΕ C 3 της 8.1.2009, σ. 10 ΕΕ C 37 της 14.2.2009, σ. 10)

(2009/C 64/08)

Η δημοσίευση του καταλόγου των σημείων διέλευσης συνόρων στα οποία αναφέρεται το άρθρο 2 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν), βασίζεται στις πληροφορίες που κοινοποίησαν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 34 του κώδικα συνόρων του Σένγκεν.

Εκτός από τη δημοσίευση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μηνιαία ενημέρωση διατίθεται στο δικτυακό τόπο της Γενικής Διεύθυνσης Δικαιοσύνης, Ελευθερίας και Ασφάλειας.

ΣΟΥΗΔΙΑ

Τροποποίηση των πληροφοριών που δημοσιεύθηκαν στην ΕΕ C 316 της 28.12.2007

Εναέρια σύνορα

Νέο σημείο διέλευσης συνόρων (σε λειτουργία από την 1η Φεβρουαρίου 2009):

Αεροδρόμιο Rajala-Ylläs (στο δήμο της Rajala)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΧΩΡΟ

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΖΕΣ

Πρόσκληση για την υποβολή παρατηρήσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παράγραφος 2 του μέρους I του πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας μεταξύ των κρατών ΕΖΕΣ για τη σύσταση Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου σχετικά με κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε στο ισλανδικό Ταμείο Στεγαστικής Χρηματοδότησης (Housing Financing Fund) υπό μορφή απαλλαγής από την κρατική προμήθεια εγγύησης

(2009/C 64/09)

Με την απόφαση αριθ. 406/08/COL της 27ης Ιουνίου 2008, που αναδημοσιεύεται στην αυθεντική γλώσσα του κειμένου στις σελίδες που ακολουθούν την παρούσα περίληψη, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ (Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών) κίνησε τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του μέρους I του πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας μεταξύ των κρατών της ΕΖΕΣ για τη σύσταση Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου. Οι ισλανδικές αρχές ενημερώθηκαν σχετικά μέσω αντιγράφου της απόφασης.

Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ καλεί τα κράτη της ΕΖΕΣ, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με το εν λόγω μέτρο εντός ενός μηνός από τη δημοσίευση της παρούσας ανακοίνωσης στην ακόλουθη διεύθυνση:

EFTA Surveillance Authority
Registry
Rue Belliard 35
1040 Brussels
BELGIQUE/BELGIUM

Οι παρατηρήσεις θα κοινοποιηθούν στις ισλανδικές αρχές. Το απόρρητο της ταυτότητας του ενδιαφερόμενου μέρους που υποβάλλει τις παρατηρήσεις μπορεί να ζητηθεί γραπτώς, με μνεία των σχετικών λόγων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το Ταμείο Στεγαστικής Χρηματοδότησης (Housing Financing Fund — εφεξής «HFF»), το οποίο λειτουργεί στην ισλανδική αγορά ενυπόθηκων δανείων, είναι κρατικός οργανισμός δημοσίου δικαίου. Ως τέτοιος, απολαύει αυτομάτως, βάσει των γενικών αρχών του ισλανδικού δημοσίου δικαίου, κρατικής εγγύησης που καλύπτει όλες τις υποχρεώσεις του.

Η εν λόγω εγγύηση υπήρχε πριν από τη θέση σε ισχύ της συμφωνίας ΕΟΧ (Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο) την 1η Ιανουαρίου 1994. Η εγγύηση δεν θα εξεταστεί στο πλαίσιο της τρέχουσας διαδικασίας σχετικά με τις νέες ενισχύσεις αλλά στο πλαίσιο των διαδικασιών για τις υπάρχουσες ενισχύσεις. Η τρέχουσα διαδικασία εξετάζει το γεγονός ότι το HFF απαλλάσσεται από την καταβολή προμήθειας της εγγύησης την οποία είναι υποχρεωμένες να καταβάλουν άλλες επιχειρήσεις οργανωμένες κατά τον ίδιο τρόπο με το HFF. Με το νόμο αριθ. 121/1997 και τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις (νόμος αριθ. 70/2000 και νόμος αριθ. 180/2000) αυτοί οι οργανισμοί επιβαρύνονται με προμήθειες εγγύησης, το επίπεδο των οποίων καθορίζεται, επί του παρόντος, στο 0,0625 % ανά τρίμηνο για τις αναλήψεις υποχρεώσεων που εκκρεμούν.

Σύμφωνα με τα πρώτα συμπεράσματα της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ (εφεξής «η Αρχή») η απαλλαγή του HFF από την καταβολή προμήθειας εγγύησης ισοδυναμεί με κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ. Επιπλέον, η αρχή αμφιβάλλει για το συμβιβασμό της εν λόγω απαλλαγής με τη συμφωνία ΕΟΧ. Οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 61 παράγραφος 2 και 3 δεν φαίνεται να είναι εφαρμόσιμες. Η αρχή δεν θεωρεί επίσης ότι το άρθρο 59 παράγραφος 2 της συμφωνίας ΕΟΧ είναι εφαρμόσιμο στο γενικό καθεστώς δανειοδότησης που εφαρμόζει το HFF.

Αν και ορισμένη μορφή δανειοδότησης για τη στεγαστική χρηματοδότηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 59 παράγραφος 2 και ως εκ τούτου πιθανόν να είναι επιλέξιμη για κρατική ενίσχυση, το προκαταρκτικό συμπέρασμα της αρχής είναι ότι το γενικό καθεστώς

δανειοδότησης του HFF είναι τόσο ευρύ ώστε δεν συμβιβάζεται με τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 59 παράγραφος 2. Η αρχή δεν έλαβε καμία πληροφορία που θα της επέτρεπε να συμπεράνει ότι η στεγαστική χρηματοδότηση σε συμφέροντες όρους δεν ήταν γενικά διαθέσιμη στην αγορά. Στο πλαίσιο του γενικού καθεστώτος δανειοδότησης του HFF, τα δάνεια είναι διαθέσιμα για όλους, ανεξάρτητα από τα εισοδήματα και τα περιουσιακά στοιχεία τους και ανεξάρτητα από τους περιορισμούς ως προς το κόστος και το μέγεθος της προς χρηματοδότηση κατοικίας. Μπορούν επίσης να χορηγούνται δάνεια οπουδήποτε χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το ενδεχόμενο εύκολης πρόσβασης σε στεγαστική χρηματοδότηση σε τοπικό επίπεδο.

Στο βαθμό που η τελική απόφαση επιβεβαιώσει τα προκαταρκτικά συμπεράσματα της αρχής, η παράνομη ενίσχυση θα πρέπει να επιστραφεί.

Η απόφαση για την κίνηση διαδικασίας εκδίδεται με την επιφύλαξη της τελικής απόφασης της αρχής.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη καλούνται να υποβάλουν παρατηρήσεις στην Αρχή εντός ενός μηνός από τη δημοσίευση της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και στο Συμπλήρωμα EOX.

EFTA SURVEILLANCE AUTHORITY DECISION

No 406/08/COL

of 27 June 2008

to initiate the formal investigation procedure with regard to the relief of the Icelandic Housing Financing Fund from payment of a State guarantee premium

(Iceland)

THE EFTA SURVEILLANCE AUTHORITY ⁽¹⁾,

Having regard to the Agreement on the European Economic Area ⁽²⁾, in particular to Articles 59, 61 to 63 and Protocol 26 thereof,

Having regard to the Agreement between the EFTA States on the establishment of a Surveillance Authority and a Court of Justice ⁽³⁾, in particular to Article 24 thereof,

Having regard to Article 1(2) of Part I and Articles 4(4) and 6 of Part II of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement ⁽⁴⁾,

Having regard to the Authority's Guidelines ⁽⁵⁾ on the application and interpretation of Articles 61 and 62 of the EEA Agreement,

Having regard to the Authority's Decision No 195/04/COL of 14 July 2004 on the implementing provisions referred to under Article 27 of Part II of Protocol 3 ⁽⁶⁾,

Having regard to the Authority's Decision No 405/08/COL of 27 June 2008 close the formal investigation procedure with regard to the Icelandic Housing Financing Fund ⁽⁷⁾,

Whereas:

I. FACTS

1. Procedure

By letter dated 28 September 2007 (Event No 442805), the Authority requested information from the Icelandic authorities regarding State guarantees and the obligation to pay a State guarantee premium under the Act on State Guarantees. By letter from the Icelandic Mission to the European Union dated 24 October 2007, forwarding the letter from the Icelandic Ministry of Finance of the same date, received and registered by the Authority on 25 October 2007 (Events No 448739 and 449598), the Icelandic authorities responded to this request.

⁽¹⁾ Hereinafter referred to as the Authority.

⁽²⁾ Hereinafter referred to as the EEA Agreement.

⁽³⁾ Hereinafter referred to as the Surveillance and Court Agreement.

⁽⁴⁾ Hereinafter referred to as Protocol 3.

⁽⁵⁾ Guidelines on the application and interpretation of Articles 61 and 62 of the EEA Agreement and Article 1 of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement, adopted and issued by the Authority on 19 January 1994, published in the *Official Journal of the European Union* (hereinafter referred to as OJ) L 231 and EEA Supplement No 32 of 3 September 1994. The Guidelines were last amended on 19 December 2007. Hereinafter referred to as the State Aid Guidelines. The updated version of the State Aid Guidelines is published on the Authority's website: <http://www.eftasurv.int/fieldsOfWork/fieldstateaid/guidelines/>

⁽⁶⁾ Published in OJ C 139, 25.5.2006, p. 57 and EEA Supplements No 26 of 25 May 2006.

⁽⁷⁾ Not published yet. The non-confidential full text of the Decision will be available at: www.eftasurv.int/fieldofwork/fieldstateaid/stateaidregistry/

The case was subject to discussions between the representatives of the Authority and the Icelandic Government on 7 September 2007 in Brussels and on 29 October 2007 in Reykjavik as well as between the representatives of the Authority and the complainant, the Icelandic Financial Services Association, in a meeting on 6 March 2008 in Brussels.

2. Description of the relevant Icelandic law provisions

2.1. Introduction

The Housing Financing Fund (hereafter referred to as the HFF) is a State institution governed by public law, cf. Article 4 of the Housing Act No 44/1998 (*lög um húsnæðismál*). As such, it enjoys, under the general principles of Icelandic public law, a State guarantee on all its obligations without any special legal provision to that effect. The same applied to its predecessor, the State Housing Agency, and the State Building Fund and the Workers' Housing Fund operated by the Agency as well as the State Housing Board, cf. Act No 97/1993 on the State Housing Agency (*lög um Húsnæðisstofnun ríkisins*).

On 1 January 1999, the Housing Act No 44/1998 entered into force. Under the terms of the Housing Act, the Housing Financing Fund replaced the former State Housing Agency and took over its predecessor's obligations. Furthermore, the State Building Fund and the Workers' Housing Fund were merged and taken over by the HFF ⁽¹⁾.

2.2. Act No 37/1961 on State Guarantees, as amended by Act No 65/1988

Act No 68/1987 introduced an obligation to pay a guarantee premium to the State for State guarantees that were not subject to the risk premium. Article 8 of the Act No 37/1961 on State Guarantees (*lög um ríkisábyrgðir*), as subsequently amended by Act No 65/1988 on State Guarantees, (*lög um breyting á lögum nr. 37/1961, um ríkisábyrgðir, með síðari breytingum*) required banks, credit funds, financial institutions, enterprises and other such entities that, according to law, enjoy a State guarantee whether through the ownership of the State or other reasons, to pay a guarantee premium to the State as regards their commitments towards foreign entities. In contrast, no similar premium was imposed on domestic commitments at the time of the entry into force of the EEA Agreement in Iceland on 1 January 1994.

The premium was set at 0,0625 % per quarter on the principal of foreign commitments based on their average for each period, cf. paragraph 2 of Article 8. Loans for which a risk premium had been paid, certain export guarantees and commitments due to credit balance in domestic currency accounts did not constitute basis for calculation of the guarantee premium, cf. paragraph 2 of Article 9 of the Act.

In its submission of 24 October 2007, the Icelandic Government has claimed that the State Housing Agency was not liable to pay a guarantee premium under the terms of the Act No 37/1961 on State Guarantees. The Government did not, however, present arguments as to why the general obligation should not also cover the State Housing Agency. The Authority does not dispute the statement of the Icelandic Government that the Agency in fact never paid any premium as it did not have any foreign commitments. However, this does not change the fact that according to the Act, the Agency would have been liable for the premium in the event of undertaking foreign commitments. Hence, the Authority is of the preliminary opinion that the obligation to pay a guarantee premium did indeed apply to any foreign financial commitments that the State Housing Agency might have had.

2.3. Act No 121/1997 on State Guarantees

On 22 December 1997, a new Act on State Guarantees No 121/1997 was adopted. This Act, which entered into force on 1 January 1998, extended the obligation to pay a premium also to cover domestic commitments. Paragraphs 1 and 2 of Article 6 of the Act stated:

'Banks, credit funds, financial institutions, enterprises and other such entities that according to law enjoy or have enjoyed the guarantee of the Treasury, whether through the ownership of the State or for other reasons shall pay a guarantee premium on their State-guaranteed commitments. ...

The guarantee premium according to paragraph 1 shall amount to 0,0625 % per quarter on the principal of foreign commitments subject to the premium and 0,0375 % per quarter on the principal of the average of domestic commitments during each payment period, cf. Article 8. The proceeds shall accrue to the Treasury.' ⁽²⁾.

⁽¹⁾ For more information on this aspect and the continuity of activities, see the Authority's Decision No 405/08/COL.

⁽²⁾ Translation of the Act available at the website of the Ministry of Finance.

Article 7 of Act No 121/1997 provides for an exemption from the general obligation to pay a premium pursuant to Article 6 of the Act. In its original form paragraph 1 of Article 7 read as follows:

'Credits on which a risk premium has been paid cf. Article 4, housing bonds issued by the Housing Bond Division of the State Housing Agency, commitments in lieu of deposits in deposit accounts of deposit money banks and government-guaranteed export guarantees as well as the Central Bank of Iceland are exempt from payment of the guarantee premium cf. Article 6.' (emphasis added)

The State Housing Agency had other commitments than those relating to housing bonds issued by the Housing Bond Division of the Agency. It therefore seems to follow from an *a contrario* interpretation of Article 7 that the main rule on the payment of a fee was applicable to such activities. The same goes for the other public bodies operating on the basis of Act No 97/1993: the State Housing Board, the State Building Fund and the Workers' Housing Fund.

The Icelandic Government has, however, in its letter of 24 October 2007, submitted that as regards commitments other than housing bonds, the levying of the guarantee fee *'was based on questionable legal basis'*. According to the Government, due to their social character, the State Building Fund and the Workers' Housing Fund, operated by the Agency, were never intended to pay a guarantee premium under the Act. In this respect, the Government refers to a memorandum of 16 October 1998 by the Minister of Social Affairs as well as a report of a working group of June 1999 on the collection of a guarantee premium of the debts of the State Building Fund and the Workers' Housing Fund and the HFF ⁽¹⁾. The conclusion of the working group's report was that it was arguable that the commitments of the State Building Fund and Workers' Housing Funds fell outside the scope of Article 6 of Act No 121/1997. In arriving at that conclusion, the working group stated that the funds were of a social character which justified that they were operated under the responsibility of the State and were dependant on State contributions as well as always having been operated with a negative interest margin. Furthermore, the report referred to the general comments to the bill, which became Act No 121/1997, whereby distinction was made between funds in 'commercial' operation and those with a social role.

For the reasons set out below, the Authority questions this legal reasoning:

- first, according to Article 6 of the Act: *'Banks, credit funds, financial institutions, enterprises and other such entities that according to law enjoy or have enjoyed the guarantee of the Treasury, whether through the ownership of the State or for other reasons shall pay a guarantee premium on their State-guaranteed commitments'*. Even assuming, hypothetically, that HFF was not considered a *'bank, credit fund, financial institution or enterprise'* the wording *'any other entities'* seems to indicate that the provision covers all bodies enjoying a State guarantee, irrespective of operating form. Furthermore, it was considered necessary to explicitly exempt the commitments related to the Housing Bond Division, cf. Article 7 of the Act,
- second, as will be shown below in point 2.4, the preparatory works to Act No 70/2000 contain several statements which indicate that the Act was based on the premise that the HFF was indeed, at that time, subject to the guarantee premium on other commitments than those related to the housing bonds,
- third, a specific provision in the 2001 Supplementary Budget Act was inserted to cancel the debts relating to unpaid premiums the HFF had accrued under Act No 121/1997 until the entry into force of Act No 70/2000 ⁽²⁾. Such a provision would hardly have been necessary if the HFF and its predecessors had never been subject to the premium,
- fourth and finally, as far as the Authority can understand, the comments referred to by Iceland concerning the distinction between funds in commercial operation on the one hand, and those with a social role on the other, did not relate to the issue of whether or not a guarantee premium should be collected for commitments enjoying a State guarantee. Rather, they indicate that the legislator was of the opinion, that when it came to granting a Fund a State guarantee, it was of importance whether the Fund in question was operated on a commercial or social basis.

In any event, as already indicated, in the 2001 Supplementary Budget Act, a provision was inserted to cancel the debts related to unpaid premiums the HFF had accrued until the entry into force of Act No 70/2000. It therefore seems that the HFF, either was never liable to pay the fee or retroactively was exempted from it. Thus, in either situation the HFF was from the start, or with retroactive effect, exempted from the main rule in Act No 121/1997 on State Guarantees that State bodies enjoying a guarantee should pay a premium for it.

⁽¹⁾ Skýrsla starfshóps um innheimtu ábyrgðargjalds af skuldum Byggingarsjóðs ríkisins, Byggingarsjóðs verkamanna og Íbúðalánasjóðs.

⁽²⁾ Ítem 1.4 of Article 4 of the Supplementary Budget Act amending Article 7 of the Budget Act, which grants various permissions to the Minister of Finance provided as follows: *'To abolish guarantee premiums pursuant to Article 6 of Act No 121/1997 on State Guarantees levied on the House Financing Fund until the entry into force of Act No 70/2000 which exempts the Fund from the payment of the premium.'*

2.4. Act No 70/2000 amending Act No 121/1997

By Article 1 of Act No 70/2000 which entered into force on 26 May 2000, Article 7 of the Act No 121/1997 was amended and is currently as follows:

'Credits on which a risk premium has been paid cf. Article 4, commitments in lieu of deposits in deposit accounts of deposit money banks and government-guaranteed export guarantees as well as the ... the Housing Financing Fund ... are exempt from payment of the guarantee premium cf. Article 6.'

The bill, which subsequently became Act No 70/2000 did not originally include a proposal to exempt all obligations of the HFF guaranteed by the State from the guarantee premium. It was originally foreseen only to exempt the HFF's obligations taken over from the State Building Fund and the Workers' Housing Fund upon the entry into force of Act No 44/1998. Indeed, in the bill, it was stated that the exemption for the obligations deriving from the housing bonds (cf. Article 7 of the Act) was based on the fact that the Housing Bonds Division collected an interest margin of 0,35 % of mortgage instruments guaranteeing commitments relating to housing bonds. Other commitments of the HFF were not supposed to be exempted from the payment obligation of the guarantee premium as no money was put aside in a reserve fund to meet losses connected with lending on that basis ⁽¹⁾.

However, during the Parliamentary procedure, the bill was changed so that the exemption covered all the obligations of the HFF:

'During the procedure before the Committee it was specifically examined that the bill presupposes that a premium will still be paid on some of the loans taken by the Housing Financing Fund such as loans, which the Fund takes to finance additional loans and loans for rental apartments. ... Having regard to the above, the Committee proposes to amend the bill so that all the obligation of the Housing Financing Fund will be exempt from the premium.' ⁽²⁾ (emphasis added)

Therefore, as approved by Alþingi, the Act No 70/2000 amending Act No 121/1997 extended the exemption from the payment of a guarantee premium and covered all the obligations of the HFF. As a consequence, the HFF has not been paying a guarantee premium on its commitments, foreign as well as domestic, to the State Treasury.

2.5. Act No 180/2000 amending Act No 121/1997

In its judgment in *State Debt Management Agency*, the EFTA Court held that the difference in the amount of the State guarantee premium due under the provisions of the Act on State Guarantees was in breach of Article 40 EEA, as it was made dependant on whether the obligations were of domestic or foreign character ⁽³⁾. Following this judgment, the Act on State Guarantees was amended. By Act No 180/2000, which entered into force on 11 January 2001, the difference between foreign and domestic commitments was abolished for the purpose of calculation of the State guarantee premium. As from Act No 180/2000, the premium has been set at 0,0625 % per quarter irrespective of the origin of the commitments. Due to the above-mentioned exceptions pertaining to HFF, these changes did not apply to HFF.

II. ASSESSMENT

3. State aid within the meaning of Article 61(1) EEA and the classification of such aid as new or existing

3.1. The aid elements of the Icelandic system of implicit State guarantees

Article 61(1) of the EEA Agreement reads as follows:

'Save as otherwise provided in this Agreement, any aid granted by EC Member States, EFTA States or through State resources in any form whatsoever which distorts or threatens to distort competition by favouring certain undertakings or the production of certain goods shall, in so far as it affects trade between Contracting Parties, be incompatible with the functioning of this Agreement.'

⁽¹⁾ The original Icelandic text is as follows: 'Aðrar skuldbindingar Íbúðalánasjóðs eru hins vegar ekki undanþegnar gjaldskyldu þar sem ekki er lagt fé í varasjóð til að mæta útlánatöpum vegna lánveitinga á grundvelli þeirra.'

⁽²⁾ Opinion of the Economic and Commerce Committee of Alþingi, the Authority's unofficial translation.

⁽³⁾ Case E-1/00 *State Debt Management Agency* [2000-2001] EFTA Court Report, p. 8.

For a measure to be classified as State aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement, it must be granted by the State or through State resources, confer an advantage on the recipient undertaking, be selective and thereby distort or threaten to distort competition and be liable to affect trade between the Contracting Parties. Before examining each of these conditions in turn, the Authority makes the following remarks concerning the scope of the present decision to open the formal investigation procedure:

As any other undertaking organised as a public institution, the HFF enjoys an implicit State guarantee in the same manner as did the predecessors of the HFF from the start of their operations in the 1950's, cf. Act No 42/1957. The HFF pays neither a market based premium for the guarantee, nor the premium laid down in Act No 121/1997 on State Guarantees.

The implicit State guarantee for this type of public undertaking was at the outset granted without any obligation to pay a premium. However, Icelandic system for implicit State guarantees was changed in 1987. From this point in time, a guarantee premium was to be paid for foreign commitments, but not for domestic ones. The original State guarantee scheme, with the changes introduced in 1987, thus predates the EEA Agreement.

The Icelandic system relating to implicit guarantees was changed again as of 1 January 1998 when a general obligation to pay a guarantee premium was also introduced as regards domestic commitments. Considering the size of the premium the Authority finds it unlikely that the guarantee premium removed aid contained in the original guarantee scheme. Therefore, in the Authority's preliminary opinion, the original guarantee scheme still contains State aid. The State aid element will generally be the difference between the appropriate market price for the guarantee provided and the price paid for that measure according to Act No 121/1997 on State Guarantees ⁽¹⁾. This possible aid element will follow from the implicit guarantee in force since before the entry into force of the EEA Agreement, and would constitute existing aid. It will therefore be assessed separately following the procedures regarding existing aid.

Hence, the present decision to open the formal investigation procedure only relates to severable changes to the Icelandic system of implicit guarantees made after 1994 which would give a particular advantage to HFF ⁽²⁾. Indeed, only such changes could be classified as new aid ⁽³⁾.

With Act No 121/1997, Iceland introduced a premium for banks, credit funds, financial institutions, enterprises and other such entities that enjoy a State guarantee in respect of domestic commitments. The activities of the Housing Bonds Division were exempted from a guarantee premium both on domestic and foreign commitments from the entry into force of the Act. As regards other operations of the HFF, they were exempted from the premium by Act No 70/2000. In the 2001 Supplementary Budget Act the accrued unpaid premium for these activities was cancelled. Therefore, either from the beginning, or retroactively, the other operations of the HFF were exempted from this generally applicable guarantee premium. Indeed, according to Iceland itself, HFF has never paid any premium under the Act.

As HFF has, as a matter of fact, never paid any premium for the guarantee it enjoys, Iceland has in its letter of 24 October 2007 argued that the factual situation for HFF has remained the same over the years regardless of the introduction of the general premium with effect for other undertakings. Moreover, as the exemptions in the Act pertaining to HFF merely maintained the *status quo* in relation to that particular undertaking, Iceland is of the opinion that exemptions cannot constitute new aid.

In the Authority's view, it is not relevant for the assessment of the classification of the aid as new or existing whether or not the Act, as a matter of fact, changed the situation of HFF as regards the payment of guarantee premium. What is decisive is that the new Act introduced a new system where, for the first time, the HFF was being treated more favourably than provided for under the general rule for undertakings benefiting from the implicit State guarantee. It is therefore the Authority's preliminary opinion that any advantage to HFF following from the exemption granted to the Housing Bond Division introduced by Article 7 of Act No 121/1997 would constitute new aid. The same would apply to the exemption/relief from paying the premium relating to other operations of the HFF, cf. Act No 70/2000 amending Act No 121/1997, as well the 2001 Supplementary Budget Act ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ It could be questioned whether a guarantee covering the totality of a company's financial obligations exists on the market. It might therefore be difficult to establish a market premium for the guarantee in the present case.

⁽²⁾ Joined Cases T-195/01 and T-207/01 *Government of Gibraltar v Commission* [2002] ECR II-2309, paragraph 111.

⁽³⁾ Hence, these changes are not dealt with in the context of Decision No 185/06/COL to open the formal investigation procedure, partly because the rules in the State Guarantees Act were only briefly discussed in that opening decision, partly because the Icelandic authorities, in the above-mentioned letter of 24 October 2007, did not answer in the affirmative that the aid questions pertaining to HFF's exemption from the premium should be dealt with within that procedure.

⁽⁴⁾ In any event, the argumentation of the Icelandic authorities builds on the premise that HFF was never subject to a premium *de jure*. In contrast, it would not be sufficient that HFF never actually paid the fee, and that the legal obligation to do so was later cancelled, as such cancelling of a debt would in itself constitute aid. As illustrated above under point I.2.3, the Authority is not convinced that this premise is fulfilled in the case at hand.

3.2. *Economic advantage*

Exempting the HFF from payment of the guarantee premium provides a financial advantage to that undertaking as the corresponding costs of the premium are not covered by the HFF. This advantage amounts to what the HFF would have had to pay each time on its commitments under the applicable rate of the guarantee premium.

The advantage following from the non-payment of the State guarantee premium can be determined as follows:

- 1; exemption (either originally or *ex post facto*) from payment of State guarantee premium amounting to 0,0625 % per quarter of the value of foreign commitments relating both to housing bonds and other commitments in the period from 1 January 1998 to date;
2. exemption (either originally or *ex post facto*) from payment of State guarantee premium amounting to 0,0375 % per quarter of the value of domestic commitments relating both to housing bonds and other commitments in the period from 1 January 1998-10 January 2001;
3. exemption from payment of State guarantee premium amounting to 0,0625 % per quarter of the value of all HFF's domestic commitments in the period from 11 January 2001 to date.

In its letter of 24 October 2007, Iceland seems to be of the opinion that the HFF does not enjoy any real advantage as it levies a margin on the general loans it issues. Iceland submits that the Housing Bonds Division of the State Housing Agency and subsequently the HFF were subject to a special regime which entailed paying a 'special State guarantee fee', raised in the form of an interest margin, into a special reserve fund. According to Article 21 of the Act No 97/1993 (see subsequently Article 28 of the Housing Act), the Housing Bonds Division was permitted to claim an interest margin to cover its operating expenses and estimated losses from outstanding loans ⁽¹⁾. On that basis, the Icelandic Government has stated that the exclusion of the housing bonds from the general system of Act No 121/1997 was based on the fact that the risk associated with the guarantee was no longer borne by the State.

The Authority has doubts about this reasoning. The system provided for by the levying of an interest margin does not entail that the HFF pays a premium for the State guarantee it has on commitments related to housing bonds. Rather, it required the borrowers to pay higher interest rates to the HFF. The money raised by the levying of the interest margin was set aside in a special reserve fund. As far as the Authority has been able to ascertain, this fund is merely a part of the HFF. The Authority cannot see that charging borrowers higher interest rates and setting that aside in an in-house fund can be equated with paying a State guarantee premium pursuant to Act No 121/1997.

In conclusion, the Authority takes the preliminary view that the exemption from the guarantee premium does give the HFF an advantage in the sense of Article 61(1) EEA. Whether any advantages could be offset by public service obligations imposed on HFF will be addressed below.

3.3. *Presence of State resources*

HFF is exempted from the payment of a guarantee premium to the State Treasury otherwise applicable to all undertakings pursuant to Article 6 of Act No 121/1997. By exempting the HFF from paying a guarantee premium to it, the State foregoes revenues which would have normally to be paid to the State. The exemption therefore contains State resources. Similarly, to the extent HFF was originally liable to pay a guarantee premium, but later relieved of that obligation with retroactive effect, such *ex post facto* exemption would also imply a drain of State resources.

3.4. *Selectivity*

As outlined above, the HFF is according to Article 7 of Act No 121/1997 exempted from paying a guarantee premium pursuant to Article 6 of the Act. The main rule according to Act No 121/1997 is that every entity enjoying a State guarantee is subject to the guarantee premium provided for in Article 6. Those exempted are obligations that are subject to the higher risk premium pursuant to Article 4 of the Act, the HFF, the Central Bank of the Iceland and the Student Loan Fund.

Consequently, under Article 7 of the Act, it is only the HFF and the two other public institutions that are exempt from paying a premium to the State for being granted State guarantees. The aid measure therefore appears to be selective.

⁽¹⁾ The Minister of Social Affairs was to determine the level of the interest margin having obtained the proposal of the State Housing Board. On the basis of that Article, the Minister decided by Regulation No 540/1993 of 28 December 1993, amending Regulation No 467/1991, to charge an interest margin of up to 0,25 %. By Regulation of 11 October 1994, the Minister raised the ceiling of the interest margin to 0,35 %.

The State Guarantees Act links the payment of a premium to the existence of a guarantee issued by the State. Moreover, it seems to be intended to (partly) compensate the State for the risk it undertakes by being the guarantor. On that basis, the Authority does not view the Act on State guarantees as a tax measure. The Authority has therefore not found it necessary to discuss whether the exemption pertaining to HFF would have been within the logic or nature of a tax system.

3.5. *Effect on trade between Contracting Parties*

The HFF provides services on the market for housing mortgage loans, i.e. long-term house financing for residential accommodation. Aid granted to HFF may make it more difficult for banks in the EEA to enter the Icelandic housing mortgage market. Also markets related to the mortgage market, such as other financial markets may be affected ⁽¹⁾. The aid therefore seems to affect trade between the Contracting Parties.

3.6. *Altmark conditions*

In the *Altmark* judgment, the European Court of Justice held that provided that the following conditions are cumulatively fulfilled, a measure does not confer an advantage on the beneficiary and, thus, does not qualify as state aid in the meaning of Article 87(1) of the EC Treaty, corresponding to the provision of Article 61(1) of the EEA Agreement:

- first, the recipient undertaking must actually have public service obligations to discharge, and the obligations must be clearly defined,
- second, the parameters on the basis of which the compensation is calculated must be established in advance in an objective and transparent manner, to avoid conferring an economic advantage which may favour the recipient undertaking over competing undertakings,
- third, the compensation cannot exceed what is necessary to cover all or part of the costs incurred in the discharge of public service obligations, taking into account the relevant receipts and a reasonable profit for discharging those obligations,
- fourth, where the undertaking which is to discharge public service obligations in a specific case, is not chosen pursuant to a public procurement procedure which would allow for the selection of the tenderer capable of providing those services at the least cost to the community, the level of compensation needed must be determined on the basis of an analysis of the costs which a typical undertaking, well run and adequately provided with means so as to be able to meet the necessary public service requirements, would have incurred in discharging those obligations, taking into account the relevant receipts and a reasonable profit for discharging the obligations ⁽²⁾.

With regard to the first condition, i.e. the definition of public service obligations discharged to the HFF, it is highly doubtful, in light of the EFTA Court's judgment, that the general loans system of the HFF as defined today fulfils the criteria for qualifying as a service of general economic interest ⁽³⁾.

Concerning the second condition, the Court of First Instance of the European Communities (hereinafter 'the CFI') recalled in *BUPA* ⁽⁴⁾ that the Member States have wide discretion not only when defining a public service mission but also when determining the compensation for the costs, which calls for an assessment of complex economic facts. In the same ruling, the CFI also held that the second *Altmark* condition requires that the Community institutions must be in a position to verify the existence of objective and transparent parameters, which must be defined in such a way as to preclude any abusive recourse to the concept of a public service on the part of the Member State. The Icelandic Government has so far not demonstrated to the Authority that a methodology exists for calculation of public service compensation to the HFF. Moreover, to the Authority's knowledge, the Icelandic Government did not establish in advance the criteria on the basis of which the compensation for public service activities of the HFF was to be determined.

With regard to the third *Altmark* condition, the CFI found in *BUPA* that a public service compensation system which operates independently of receipts does not require a strict interpretation of this criterion, in particular as regards taking into account the relevant receipts for discharging public services ⁽⁵⁾. Nevertheless, as the aid measure in question benefits the entirety of the operations of the HFF, it cannot be established at this stage whether the level of compensation is limited to what is necessary to cover all or part of the costs incurred in the discharge of properly limited public service obligations.

⁽¹⁾ See also, Case E-9/04 *The Bankers' and Securities' Dealers Association of Iceland v the Authority*, [2006] EFTA Court Report, page 42, paragraphs 80-81. Furthermore, in its recent *Concluding Report on the Retail Banking Sector Inquiry* (page 67) the Authority concluded that tying of different retail banking products is a common practice of financial institutions across EEA. In particular, in the above-mentioned report, the Authority underlined bundling of current accounts and other products such as mortgages or loans.

⁽²⁾ Case C-280/00 *Altmark Trans GmbH* [2003] ECR I-7747, paragraphs 89-93.

⁽³⁾ Case E-9/04 *The Bankers' and Securities' Dealers Association of Iceland v the Authority*, cited above, page 42, paragraph 79.

⁽⁴⁾ Case T-289/03 *BUPA v Commission*, judgment of 12 February 2008, not yet reported, paragraph 214.

⁽⁵⁾ Case T-289/03 *BUPA v Commission*, cited above, paragraph 241.

Furthermore, with regard to the fourth condition set forth in *Altmark*, the HFF has neither been chosen by way of a public procurement procedure nor did the Icelandic authorities determine the level of compensation by way of a comparison between the HFF and a privately run efficient operator as a reference undertaking. As held by the CFI in *BUPA*, the purpose of the fourth *Altmark* condition is to ensure that the compensation does not entail the possibility of offsetting any costs that might result from inefficiency on the part of the beneficiary undertaking ⁽¹⁾.

In conclusion, it cannot be established, in the Authority's view, that the four cumulative *Altmark* conditions are fulfilled.

3.7. Conclusion with regard to state aid character of the measure in question

In light of the above, it is the Authority's preliminary conclusion that exempting HFF from paying a guarantee premium pursuant to Article 7 of Act No 121/1997 on State Guarantees, with subsequent amendments, involves State aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement. Furthermore, it is the Authority's preliminary opinion that any such aid would constitute new aid.

4. Procedural requirements

Pursuant to Article 1(3) of Part I of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement, 'the EFTA Surveillance Authority shall be informed, in sufficient time to enable it to submit its comments, of any plans to grant or alter aid. [...]. The State concerned shall not put its proposed measures into effect until the procedure has resulted in a final decision'.

The Icelandic authorities did not notify the Authority of the above-mentioned measures in the form of exemption of the HFF from payment of the guarantee premium. The Authority therefore concludes that Iceland has not respected its obligations pursuant to Article 1(3) of Part I of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement.

5. Compatibility of the aid

5.1. Possibilities to declare aid for housing purposes compatible

Article 61(1) of the EEA Agreement sets out that state aid as a principle is prohibited. Article 61(2) and 61(3) provide, however, for certain exceptions from this general prohibition.

The derogations in Article 61(2) of the EEA Agreement do not seem to be applicable to the aid in question, which is not designed to achieve any of the aims listed in this provision. In particular, the aid measure involved cannot be considered to fulfil the conditions of derogation specified in Article 61(2)(a) of the EEA Agreement, namely aid having a social character, granted to individual consumers and without discrimination related to the origin of the product concerned.

Likewise, the derogations in Article 61(3) of the EEA Agreement do not apply to the aid measure under investigation. In particular, the aid measure is not granted with the aim of promoting or facilitating the economic development of certain areas or of certain economic activities. Thus, the derogations in Article 61(3)(a) and (c) of the EEA Agreement in conjunction with the Regional Aid Guidelines are not applicable in this case.

Furthermore, the aid measure under investigation is not given to promote the execution of an important project of common European interest or to remedy a serious disturbance in the economy of Iceland, therefore Article 61(3)(b) of the EEA Agreement does not apply.

The aid in question is not linked to any investment, but reduces the costs which HFF would normally have to bear in the course of pursuing its day-to-day business activities and is consequently to be classified as operating aid. Operating aid is normally not considered suitable to facilitate the development of certain economic activities or of certain regions as provided for in Article 61(3)(c) of the EEA Agreement, unless it is specifically envisaged by the Authority's Guidelines, which is not the case here.

Aid for housing purposes may, however, be declared compatible with the EEA Agreement on the basis of Article 59(2). That would be the case if the aid would be limited to provision of services of general economic interest and if the other conditions of Article 59(2) of the EEA Agreement would be fulfilled.

⁽¹⁾ Case T-289/03 *BUPA v Commission*, cited above, paragraph 249.

Article 59(2) of the EEA Agreement reads:

'Undertakings entrusted with the operation of services of general economic interest or having the character of a revenue-producing monopoly shall be subject to the rules contained in this Agreement, in particular to the rules on competition, in so far as the application of such rules does not obstruct the performance, in law or in fact, of the particular tasks assigned to them. The development of trade must not be affected to such an extent as would be contrary to the interests of the Contracting Parties.'

Compliance with Article 59(2) of the EEA Agreement requires the fulfilment of the following conditions:

- that the aid is a compensation for the provision of services of general economic interest,
- that the undertaking receiving the aid is entrusted to provide such services,
- that the aid is necessary, and not more than necessary, to carry out the entrusted tasks, and
- that the aid does not affect trade against the interest of the Contracting Parties to the Agreement.

5.2. *General remarks with regard to the concept of services of general economic interest*

The concept of service in the general economic interest means, among other things, that the State assigns 'particular tasks' to an undertaking ⁽¹⁾. In order to qualify for classification as service of general economic interest, a service must have certain characteristics, the most important of which is that the service in question cannot be provided in the same manner on the market and that the service should be clearly defined ⁽²⁾. States may take account of objectives pertaining to their national policy when defining the service of general economic interest which they entrust to certain undertakings ⁽³⁾.

As an exception to the main rule in Article 59(1) of the EEA Agreement, the concept of 'services of general economic interest' must be interpreted restrictively ⁽⁴⁾ and applies only to activities of direct benefit to the public. Still, States remain free, in principle and where no common policy is established, to designate which services they consider to be of general economic interest and to organize these services as they see fit, subject to the rules of the EEA Agreement and the specific conditions laid down in Article 59(2) of the EEA Agreement ⁽⁵⁾. Thus, the competence to define such services lies with the States, subject to scrutiny by the Authority. This scrutiny must essentially be conducted on a case-by-case basis. In such an assessment, the nature of the undertaking entrusted with the service is not of decisive importance, nor whether the undertaking is entrusted with exclusive rights, but rather the essence of the service deemed to be of general economic interest and the special characteristics of this interest that distinguish it from the general economic interest of other economic activities ⁽⁶⁾.

5.3. *Services of general economic interest in the field of social housing*

The EFTA Court gave some guidance on how to assess the extent of the HFF's activities in light of the requirements of Article 59(2) of the EEA Agreement. The Court primarily addressed the issue of whether the Authority should have been in doubt whether the general loans scheme of HFF was operated in compliance with Article 59(2) of the EEA Agreement. The Court ruled that the Authority should have been in doubt and consequently should have opened the formal State aid investigation procedure. (This was based on the implicit, but non-verified, assumption that the aid in question was new aid.) While the Court did not address whether the general loan category fulfilled the conditions of Article 59(2) of the EEA Agreement, the Court's judgment raised issues of doubt in relation to:

- whether the HFF scheme fulfilled all conditions relating to services of general economic interest in Article 59(2),
- whether the derogation from the State aid rules was proportionate, and
- whether the scheme affected the development of trade contrary to the interest of the Contracting Parties.

⁽¹⁾ See for example: Case 10/71 *Muller* [1971] ECR 723; Case 127/73 *BRT* [1974] ECR 313; Case 7/82 *GVL* [1983] ECR 483; Case C-393/92 *Almelo* [1994] ECR I-1520; Case C-266/96 *Corsica Ferries* [1998] ECR I-3949.

⁽²⁾ Communication from the Commission — Services of General Interest in Europe (OJ C 17, 19.1.2001, p. 7), see paragraph 14.

⁽³⁾ Case E-9/04, *The Bankers' and Securities' Dealers Association of Iceland v the Authority*, cited above, paragraph 67.

⁽⁴⁾ See Case C-242/95 *GT-Link A/S* [1997] ECR I-4449, paragraph 50; Case T-260/94 *Air Inter* [1997] ECR II-147, paragraph 135; Case C-159/94 *Commission v France* [1997] ECR I-5815, paragraph 53.

⁽⁵⁾ See in this context for example: Services of General Interest, cited above, paragraph 22; Case T-106/95 *FFSA* [1997] ECR II-229, paragraph 192. As stated by Advocate General Léger in his opinion in Case C-438/02 *Krister Hanner* [2005] ECR I-4551, paragraph 139: '... it falls to the Member States to define the content of their services of general economic interest and, in so doing, they enjoy considerable leeway since the Court and the Commission will intervene only in order to penalise manifest errors of assessment'.

⁽⁶⁾ Case E-4/97 *Norwegian Bankers' Association v the Authority*, [1998] EFTA Court Report page 38, paragraph 47.

In relation to the first issue the Court stated *inter alia*:

'[...] The HFF general loans system is intended to promote security and equal rights as regards housing in Iceland by providing loans on manageable terms to the general public throughout the territory of Iceland and thereby foster private home ownership. This goes beyond the normal economic interest of operators in the financial sector. A service with this objective may qualify as a service of general economic interest justifying State aid, provided that the service fulfils the requirements laid down in Article 59(2) EEA.' ⁽¹⁾.

When the EFTA Court later turned to the questions on proportionality, it held, *inter alia*, that:

'[...] as long as it is not established that the effect of the low interest rate on HFF general loans is completely neutralised by an increase in housing prices, the HFF general loan scheme must be considered suitable to meet its aim.' ⁽²⁾.

And moreover:

'The Court does not find it doubtful that the State aid provided to the HFF system did not go beyond what is necessary in the case at hand to allow the HFF to cover expected losses and operate the general loans system under economically acceptable conditions [...] This does not mean, however, that the general loans system as operated by the HFF is necessarily compatible with the EEA Agreement.' ⁽³⁾.

Then the Court went on to, *inter alia*, state that:

'[...] it is necessary to address the question of whether the conditions under which the loans were granted did not go beyond what was necessary for HFF to perform the tasks entrusted to it. The Court recalls that the ultimate aim of the State's intervention in lending services through the general loans scheme is to foster private home ownership in Iceland through lending on "manageable terms". A service rendered with such an objective may, as has been stated above, be considered legitimate under Article 59(2) EEA. However, ESA has to make sure that public intervention does not, in reality, pursue other goals than those defined by Icelandic law or exceed what is necessary to achieve the defined goal.

In that regard, the Court notes that unlike the cost and size limitations practiced by the Norwegian Husbanken in Case E-4/97 Husbanken II, the HFF's relative and absolute lending caps do not limit the subsidised lending scheme to dwellings which fulfil certain criteria. They only limit the amount one may borrow from the HFF for any dwelling, regardless of the value or size of that dwelling. There is no limit as to how big or valuable a dwelling may be and still be eligible for a general loan under the HFF scheme; there are only limits to how much the HFF may grant as a general loan.

Moreover, the HFF general loans scheme is not limited to the financing of one unit of residential housing for each borrower. This means that in principle the system may provide financing for houses or apartments built or purchased for investment purposes. In 2004, a general limit of two units was introduced. As the Government of Iceland has pointed out, there may be social policy reasons why certain persons need to own more than one unit. The provision of more than one loan to the same person has not, however, been made dependent on that person fulfilling any criteria relating to such reasons.

These features mean that in principle the HFF general loans scheme provides subsidised financing, up to a certain limit, for any house or apartment regardless of size and value, and also for construction or purchase of residential units for investment purposes. The scheme is not formally limited to assisting the average citizen in financing his or her own dwelling. Even if it may be so that few people have in fact exploited these features of the system, they raise questions under Article 59(2) EEA. The Court recalls in this context that the HFF scheme is intended to promote security and equal rights as regards housing by providing loans on manageable terms.' ⁽⁴⁾.

(a) Manageable terms

The EFTA Court did not rule out *per se* that State intervention in lending services through general loans, which pursues the objective of fostering private home ownership through lending on 'manageable terms' might be considered legitimate under Article 59(2) of the EEA Agreement. In this respect, the EFTA Court clarified that the Contracting Parties enjoy a margin of discretion in deciding what 'manageable terms' should mean in relation to a housing financing scheme which qualifies as a service of general economic interest ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Case E-9/04 *The Bankers' and Securities' Dealers Association of Iceland v the Authority*, cited above, paragraph 68.

⁽²⁾ Case E-9/04 *The Bankers' and Securities' Dealers Association of Iceland v the Authority*, cited above, paragraph 71.

⁽³⁾ Case E-9/04 *The Bankers' and Securities' Dealers Association of Iceland v the Authority*, cited above, paragraph 73.

⁽⁴⁾ Case E-9/04 *The Bankers' and Securities' Dealers Association of Iceland v the Authority*, cited above, paragraphs 76 to 79.

⁽⁵⁾ Case E-9/04 *The Bankers' and Securities' Dealers Association of Iceland v the Authority*, cited above, paragraph 71.

In the view of the Authority, the concept of 'manageable terms' cannot be understood in any absolute or isolated manner. While noting the Court's view that there should be a margin of discretion to decide what is manageable, the concept has to relate to certain general parameters of the national economy. What is manageable in a rich country may not be manageable in a less prosperous one. In a well-functioning market without a particular skewed distribution of income, it would appear reasonable to assume that the market interest rates on mortgages would be 'manageable' for the population at large. Excluding that public activity itself is distorting the market, to the extent the market is not well functioning there could be a reason for government measures to provide for loans on 'manageable terms'.

It was confirmed in the EFTA Court's judgment that the commercial banks were only able to match the interest rate of HFF's general loans from August 2004 onwards ⁽¹⁾. In its Decision No 185/06/COL, the Authority requested up-dated information on the development on the Icelandic mortgage market, in order to assess to what extent commercial banks had offered mortgage secured loans on terms the Icelandic State would consider as manageable. While some information has been provided the Authority would require up-dated information in this respect as there are indications that the state of the market has changed recently. The amount of mortgage loans, especially from the commercial banks has fallen considerably ⁽²⁾.

A connected, but separate, issue is whether the market would be able to develop satisfactorily if it would operate under conditions without any State aid distorting the competitive situation of the respective lenders. Up till now, the Authority has not been presented with any arguments or factual information that give it reason to believe that this should be the case.

(b) Social element

The general loan scheme of the HFF is not limited to those below certain income and/or assets thresholds but is available to everyone irrespective of those elements and as the EFTA Court has pointed out, without any cost and size limitations on the dwellings. Furthermore, the general lending system is also open to others than individuals, for example building contractors may qualify for loans under that system.

In the Court's words, the '*lending caps do not limit the subsidised lending scheme to dwellings which fulfil certain criteria*' and '*there is no limit as to how big or valuable a dwelling may be and still be eligible for a general loan under the HFF scheme; there are only limits to how much the HFF may grant as a general loan*' ⁽³⁾.

Moreover, the EFTA Court pointed out that the scheme provided for construction or purchase of individual units for investment purposes, and it was not formally limited to assisting the average citizen in financing of his or her house. The rules have now been changed and Article 21 of the Regulation No 522/2004, as subsequently amended, provides that lending from the HFF is limited so that an individual can only own one property carrying a mortgage from the Fund. However, the Board of the Fund may set rules providing for exemption from this requirement. On 10 August 2006, the Board passed such rules. The Icelandic authorities are requested to explain these exemptions and their application and how the HFF monitors that residential housing financed by the HFF's loans is actually used for purposes of being the applicant's own dwelling.

In a letter received by the Authority on 14 June 2007, the Icelandic Government argued that there were no grounds for questioning the compatibility of the general lending scheme with the EEA Agreement. In light of the observations of the EFTA Court, quoted above, the Authority is of the preliminary opinion that the Icelandic Government has not demonstrated that the current general loan scheme is in compliance with Article 59(2) of the EEA Agreement. Moreover, the Commission's practice regarding social housing shows that the Commission has only accepted systems of social housing, which contained limitations as to who could qualify for loans under the system.

In 2001, the Commission adopted a decision with regard to a guarantee for borrowings of the Irish Housing Finance Agency (hereinafter referred to as the HFA) ⁽⁴⁾. At the time of this decision, the HFA was itself

⁽¹⁾ Case E-9/04 *The Bankers' and Securities' Dealers Association of Iceland v the Authority*, cited above, paragraph 74.

⁽²⁾ See e.g.

http://www.mbl.is/mm/frettir/innlent/2006/04/27/samdrattur_i_ibudalanum_bankanna/ and http://www.mbl.is/mm/vidskipti/frettir/2008/05/26/verulegur_samdrattur_i_ibudalanum_bankanna/

⁽³⁾ Case E-9/04 *The Bankers' and Securities' Dealers Association of Iceland v the Authority*, cited above, paragraph 77.

⁽⁴⁾ Decision of 3 July 2001 in State aid N 209/01 — Ireland — Guarantee for borrowings of the Housing Finance Agency, SG (2001) D/289528. The Commission has also dealt with two Swedish schemes regarding social housing which it considered compatible aid on the basis of Article 87(3)(c) of the EC Treaty. In the first case (Commission Decision of 24 June 2003 in State aid N 40/03 — Sweden — Measures to promote certain house building, C(2003) 1762 fin) a State support in the form of a VAT tax exemption was granted to constructions in certain areas of Stockholm, Gothenburg and Malmö. The scheme was restricted to rented dwellings measuring up to 70 m² and student accommodation at college and university sites with a maximum size of 25 m² with additional ceilings on the aid level per dwelling. The rent for both types of dwellings was regulated. In the second case (Commission Decision of 7 March 2007 in State aid N 798/06 — Sweden — Support for construction of special housing for elderly people, C(2007) 652 fin) the scheme was targeted to benefit elderly people who were not able to continue living independently. The scheme provided direct grant support to special housing for elderly. According to the conditions of the scheme, the size of the apartment could not exceed 35 m² per one-person apartment and 50 m² per two-persons apartment with additional support to 15-20 m² for common space (used for example for meals, hobbies, group activities). The maximum aid intensity was 10 % of actual construction costs.

not empowered to extend loans. Its objective was to raise funds at the best rate on the capital markets which were then advanced to local authorities to be used by them for social housing financing. In this case, social housing was defined as provision of housing for the most socially disadvantaged households, and in particular those which due to their economic circumstances were unable to fund their own housing requirement at socially acceptable conditions through recourse to commercial lenders. This objective was entrusted to local authorities who operated social housing programmes such as general mortgage finance, the operation of a share ownership scheme, and affordable housing schemes aimed at providing low cost housing, a rental subsidy scheme and miscellaneous grant schemes for elderly and disabled persons. The eligibility for social housing loan finance was assessed according to the following limitations: (i) need must be established; (ii) income and loan ceilings; (iii) households which seek to avail of schemes unavailable in the private sector (this had to be proved by the applicant by attaching letters of rejection from two private sector mortgage lenders); and (iv) only households which are mentioned on local authority housing lists. Thus, the Commission accepted that the operations of the Agency could be regarded as services of general economic interest for the purposes Article 86(2) of the EC Treaty.

The Authority also refers to a case concerning the financing of activities of Dutch Housing Corporations which is still pending before the Commission. In 2005, DG Competition sent an Article 17(2) letter, inviting the Dutch authorities to make appropriate changes to the system. DG Competition has, *inter alia*, criticised the broad scope of definition of services of general economic interest provided by the Housing Corporations. In particular, it was not considered acceptable that, whereas the priority to rental housing is given to persons that have difficulties in finding suitable housing, the activities in question are not restricted to socially disadvantaged persons. Therefore, DG Competition was of the opinion that the possibility to let dwellings to persons with a higher income or to enterprises must be regarded as a manifest error in the definition of a service of general economic interest. Moreover, this concern was not removed by the proposed solution of the Dutch authorities to limit the maximum value of the dwellings to be rented out which would be then defined as 'social housing'. In the preliminary view of DG Competition, the definition of public service activities of Housing Corporations was to have a direct relation to socially disadvantaged households and not only be linked to the maximum value of the property ⁽¹⁾.

Furthermore, the Icelandic Government referred to the fact that the Authority, in its decision in the Norwegian Husbanken case, accepted loans that were not limited to those qualifying under certain income and assets criteria but limited the size of the of house/apartment being acquired. Iceland has argued that the Norwegian limit should not be regarded as being universal and that the situation in Iceland would justify a higher limit. The Authority will, at this stage, not pass judgment on whether only imposing a size limitations would be sufficient to ensure compliance with Article 59(2) of the EEA Agreement as it observes that currently the HFF system operates without any limitations as to the size of house/apartment that may qualify for loans under the general system.

In light of all of the above, it is the preliminary view of the Authority that the general loan scheme of the HFF does not pursue a sufficiently restricted social objective.

(c) Territorial cohesion

As regards the element of territorial cohesion, the Authority is aware of the particular situation of certain regions in Iceland, where the market for mortgage loans might be of such a nature that commercial providers do not have incentives to offer mortgage loans. Such a situation might justify exceptional treatment of certain territories as regards the conditions for eligibility of loans ⁽²⁾. Currently, the general loans scheme of the HFF is operated without any criteria related to territorial cohesion.

In its Decision No 185/06/COL it was the Authority's opinion that SFF had not submitted any tangible evidence during the EFTA Court proceedings, which demonstrated that the commercial banks had offered loans on 'manageable terms' outside the Reykjavik area during the period between 1999 and August 2004. In response to the Authority's request for information the SFF and the Icelandic Government submitted conflicting evidence as to the extent the commercial banks had offered mortgage loans outside the Reykjavik area and other more densely populated areas after August 2004. In light of the currently available information the Authority cannot conclude that the loans provided by the commercial banks have not been offered in rural areas as well, as far as the period after August 2004 is concerned.

⁽¹⁾ Letter dated 14 July 2005 from DG Competition to the Dutch authorities, 0/55413.

⁽²⁾ See for example the differentiation of ceiling for the level of aid per dwelling according to the area in the Swedish Case N 40/03, referred to above.

5.4. *Development of trade and the interest of the Contracting Parties*

Article 59(2) of the EEA Agreement further requires an assessment of whether the specific service in question affects the development of trade to an extent contrary to the interests of the Contracting Parties. The Authority is charged with striking a balance between the right of Iceland to invoke the derogation and the interest of the Contracting Parties to avoid distortions of competition and restrictions to the 'four freedoms' ⁽¹⁾.

This entails that it must be established that the performance of the service of general economic interest does not disproportionately affect competition and the internal market. In light of the EFTA Court's conclusions on this point ⁽²⁾, the Authority will have to assess to what extent the aid granted to the HFF could affect other parts of the EEA internal market, in particular other financial markets, such as, for example, the private lending market. However, as outlined above, the Authority is of the preliminary opinion that the current lending scheme is not compatible with Article 59(2) as it is too widely defined. In light of that, the Authority does not consider it necessary to assess whether the service affects the development of trade to an extent contrary to the interest of the Contracting Parties. In any event, an amended scheme will have to strike the right balance between the interests at stake.

Against the background of the various points referred to above, the preliminary view of Authority is that the general loan scheme of HFF does not comply with all the conditions laid down in Article 59(2) of the EEA Agreement.

5.5. *Other loan categories of the HFF*

In the discussion above regarding the compatibility of the aid, only the general loans category of the HFF has been referred to. However, the exemption in Article 7 of Act No 121/1997, as amended, covers entire operations of the HFF. Currently, the HFF is also providing loans for rental housing to municipalities, etc. pursuant to Chapter VIII of the Housing Act. Furthermore, the Minister of Social Affairs has, on the basis of Article 16 of the Housing Act, issued Regulation No 458/1999, with subsequent amendments, which lists the other loan categories offered by the HFF, cf. Article 2 of the Regulation ⁽³⁾.

As outlined above, the Authority is of the preliminary opinion that the general loans scheme of the HFF is incompatible with Article 59(2) EEA. Since the exemption from the guarantee premium benefits all the operations of the HFF, it follows that this measure cannot be regarded as compatible aid on the basis of Article 59(2). This is so even though the individual loan categories referred to above examined in isolation might comply with the conditions laid down in that provision.

5.6. *Conclusion with regard to compatibility*

On the basis of the foregoing considerations, the Authority has doubts as to whether the guarantee premium exemption in favour of the HFF can be regarded as compatible with the functioning of the EEA Agreement.

6. **Recovery**

According to Article 14(1) in Part II of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement, '[w]here negative decisions are taken in cases of unlawful aid, the EFTA Surveillance Authority shall decide that the EFTA State concerned shall take all necessary measures to recover the aid from the beneficiary (hereinafter referred to as a "recovery decision"). The EFTA Surveillance Authority shall not require recovery of the aid if this would be contrary to a general principle of EEA law'.

In other words, any unlawful aid which cannot be declared compatible with the State aid rules will be subject to recovery. In case of recovery, it is the Authority's preliminary view that, in the case at hand, no legitimate expectations could be invoked, which would preclude the recovery.

⁽¹⁾ See similar Case E-4/97 *Norwegian Bankers' Association v the Authority*, cited above, paragraph 70.

⁽²⁾ Case E-9/04 *The Bankers' and Securities' Dealers Association of Iceland v the Authority*, cited above, paragraph 81.

⁽³⁾ Article of Regulation No 458/1999, as amended, provides for the following categories: '1. Loans for the construction or purchase of day-care institutions, service centres, homes and apartments specially designed for the needs of the elderly; 2. Loans for the construction or purchase of communal housing for the disabled; 3. Special loans — loans to those with special needs; 4. Maintenance loans; 5. Loans for major outdoor maintenance of redeemed apartments; 6. Loans or grants for technical innovations and other reforms in the construction industry; 7. Loans for rental housing; 8. Loans for the construction or purchase of homes and day-care institutions for children and young people.'

According to settled case-law, '[...] undertakings to which an aid has been granted may not, in principle, entertain a legitimate expectation that the aid is lawful unless it has been granted in compliance with the procedure laid down in that article. A diligent businessman should normally be able to determine whether that procedure has been followed' ⁽¹⁾.

Consequently, any unlawful aid which will ultimately be declared incompatible with the State aid rules will be subject to recovery.

7. Conclusion

The Authority is of the preliminary opinion that the exemption from the guarantee premium in favour of the HFF constitutes aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement. Furthermore, the Authority has doubts that this measure can be regarded as complying with Article 61(2) and (3) of the EEA Agreement or with Article 59(2) of the EEA Agreement. Any unlawful aid which ultimately will be declared incompatible with the State aid rules will be subject to recovery.

Consequently, and in accordance with Article 4(4) of Part II of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement, the Authority is obliged to open the procedure provided for in Article 1(2) of Part I of Protocol 3 of the Surveillance and Court Agreement. The decision to open proceedings is without prejudice to the final decision of the Authority, which may conclude that the measure in question is compatible with the functioning of the EEA Agreement.

In light of the foregoing considerations, the Authority, acting under the procedure laid down in Article 1(2) of Part I of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement, requests the Icelandic authorities to submit their comments within one month of the date of receipt of this Decision.

In light of the foregoing consideration, the Authority requires that, within one month of receipt of this decision, the Icelandic authorities provide all documents, information and data needed for assessment of the compatibility of the exemption from the payment of the guarantee premium in favour of the HFF. It requests the Icelandic authorities to forward a copy of this decision to the potential aid recipient of the aid immediately.

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

The EFTA Surveillance Authority has decided to initiate the formal investigation procedure provided for in Article 1(2) in Part I of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement against Iceland regarding the exemption of the Housing Financing Fund contained in the Act on State Guarantees to pay a premium on the guarantee provided by the Icelandic State in its favour.

Article 2

The Icelandic authorities are requested, pursuant to Article 6(1) in Part II of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement, to submit their comments on the opening of the formal investigation procedure within one month from the notification of this Decision.

Article 3

The Icelandic authorities are required to provide within one month from the notification of this Decision all documents, information and data needed for the assessment of the compatibility of the aid measure.

Article 4

The Icelandic Government is requested to forward a copy of this Decision to the recipient of the potential aid immediately.

⁽¹⁾ Case C-5/89 *Commission v Germany* [1990] ECR I-3437, paragraph 14; Case C-169/95 *Spain v Commission* [1997] ECR I-135, paragraph 51.

Article 5

The EC Commission shall be informed, in accordance with Protocol 27(d) of the EEA Agreement, by means of a copy of this Decision.

Article 6

Other EFTA States, EC Member States, and interested parties shall be informed by the publishing of this Decision in its authentic language version, accompanied by a meaningful summary in languages other than the authentic language version, in the EEA Section of the *Official Journal of the European Union* and the EEA Supplement thereto, inviting them to submit comments within one month from the date of publication.

Article 7

This Decision is addressed to the Republic of Iceland.

Article 8

Only the English version is authentic.

Done at Brussels, 27 June 2008.

For the EFTA Surveillance Authority

Per SANDERUD
President

Kurt JAEGER
College Member

Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ αποφάσισε να μην εγείρει αντιρρήσεις όσον αφορά το κοινοποιηθέν μέτρο

(2009/C 64/10)

Απόφαση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ σχετικά με εικαζόμενη κρατική ενίσχυση η οποία χορηγήθηκε από τον δήμο Tromsø στο ξενοδοχείο Sommarøy Arctic Hotel AS σε σχέση με την προγραμματιζόμενη πώληση του περιουσιακού στοιχείου «Hillesøygfyllinga» [αριθμός περιουσιακού στοιχείου αριθ. 189/196].

Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ είναι της γνώμης ότι δεν χορηγήθηκε καμία κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ στο ξενοδοχείο Sommarøy Arctic Hotel A/S σε σχέση με την προαναφερθείσα προγραμματιζόμενη πώληση.

Ημερομηνία έκδοσης:	1 Οκτωβρίου 2008
Κράτος ΕΖΕΣ:	Νορβηγία
Υπόθεση αριθ.:	62527
Τίτλος:	Δήμος Tromsø: πώληση περιουσιακού στοιχείου
Στόχος:	n.a.
Νομική βάση:	n.a.
Διάρκεια:	n.a.

Το αυθεντικό κείμενο της απόφασης, από το οποίο έχουν απαλειφθεί όλες οι πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα, υπάρχει στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.eftasurv.int/fieldsOfWork/fieldStateAid/stateAidRegistry/>

Πληροφορίες που διαβίβασαν τα κράτη ΕΖΕΣ όσον αφορά κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με την πράξη που αναφέρεται στο σημείο 1 στοιχείο στ) του παραρτήματος XV της συμφωνίας για τον ΕΟΧ [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις]

(2009/C 64/11)

Ενίσχυση αριθ.	Ενίσχυση προς ΜΜΕ 1/08		
Κράτος ΕΖΕΣ	Νορβηγία		
Περιοχή	Όλες οι περιοχές		
Τίτλος του καθεστώτος ενισχύσεων ή επωνυμία της εταιρείας που λαμβάνει μεμονωμένη ενίσχυση	Καθεστώς βιοενέργειας		
Νομική βάση	Ετήσια γεωργική συμφωνία, κρατικός προϋπολογισμός, ετήσια επιστολή περί διάθεσης πόρων εκ μέρους του Βασιλικού Υπουργείου Τροφίμων και Γεωργίας		
Σχεδιαζόμενη ετήσια δαπάνη βάσει του καθεστώτος ή συνολικό ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης που χορηγείται στην εταιρεία	Καθεστώς ενισχύσεων	Ετήσιο συνολικό ποσό	Περίπου 15 % του συνολικού ετήσιου προϋπολογισμού που ανέρχεται σε 4,3 εκατ. EUR
		Εγγυημένα δάνεια	—
	Μεμονωμένη ενίσχυση	Συνολικό ποσό ενίσχυσης	—
		Εγγυημένα δάνεια	—
Μέγιστη ένταση ενίσχυσης	Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφοι 2 έως 6 και το άρθρο 5 του κανονισμού	Ναι	
Ημερομηνία εφαρμογής	1η Ιανουαρίου 2008		
Διάρκεια του καθεστώτος ή της χορήγησης μεμονωμένης ενίσχυσης	Μέχρι την 31.12.2014		
Στόχος της ενίσχυσης	Ενίσχυση προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ναι	
Σχετικοί οικονομικοί τομείς	Όλοι οι τομείς που είναι επιλέξιμοι για ενισχύσεις προς ΜΜΕ	Ναι	
	Περιορίζεται σε συγκεκριμένους τομείς — Εξόρυξη άνθρακα Όλοι οι κατασκευαστικοί τομείς ή Χαλυβουργία Ναυπηγική βιομηχανία Συνθετικές ίνες Μηχανοκίνητα οχήματα Άλλοι κατασκευαστικοί τομείς Όλες οι υπηρεσίες ή Υπηρεσίες μεταφορών Οικονομικές υπηρεσίες Άλλες υπηρεσίες	Ναι	
Ονομασία και διεύθυνση της χορηγούσας αρχής	Υπουργείο Γεωργίας και Τροφίμων Postbox 8007 0030 Oslo NORBHΓIA		
Μεμονωμένες ενισχύσεις μεγάλου ύψους	Σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού	Ναι	

V

(Γνωστοποιήσεις)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας για το ENIAC Joint Undertaking

(2009/C 64/12)

Με την παρούσα προκηρύσσεται πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας για το **ENIAC Joint Undertaking**.

Οι προτάσεις ζητούνται για την πρόσκληση: **ENIAC-2009-1**.

Τα στοιχεία τα σχετικά με την πρόσκληση, που περιλαμβάνουν προθεσμίες και προϋπολογισμό, περιέχονται στο κείμενο της πρόσκλησης, το οποίο δημοσιεύεται στον ιστότοπο: <http://eni.ac.eu>

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης
(Υπόθεση COMP/M.5347 — Marfre/Salvador Caetano/JVS)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2009/C 64/13)

1. Στις 11 Μαρτίου 2009, η Επιτροπή έλαβε γνωστοποίηση μιας σχεδιαζόμενης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου ⁽¹⁾ με την οποία οι επιχειρήσεις Marfre S.A. («Marfre», Ισπανία) και Grupo Salvador Caetano SGPS, S.A. («Salvador Caetano», Πορτογαλία) αποκτούν με την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού του Συμβουλίου κοινό έλεγχο των επιχειρήσεων Choice Car-Comércio de Automóveis, S.A. («Choice Car», Πορτογαλία), Finlog-Aluguer e Comércio de Automóveis, S.A. («Finlog», Πορτογαλία), Guerin-Rent-A-Car (Dois), Lda («Guerin», Πορτογαλία) και Luso Assistência — Gestão de Acidentes, S.A. («Luso», Πορτογαλία), που επί του παρόντος ανήκουν στον όμιλο Salvador Caetano, με αγορά μετοχών.

2. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των εν λόγω επιχειρήσεων είναι:

- για την Marfre: όμιλος εταιριών που κατά κύριο λόγο προσφέρουν ασφαλιστικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων ασφαλειών αυτοκινήτων παγκοσμίως,
- για την Salvador Caetano: όμιλος εταιριών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της λιανικής πώλησης αυτοκινήτων και παροχής υπηρεσιών επισκευής σε Πορτογαλία και Ισπανία,
- για την Choice Car: λιανική πώληση αυτοκινήτων στην Πορτογαλία,
- για την Finlog: υπηρεσίες διαχείρισης στόλου αυτοκινήτων στην Πορτογαλία,
- για την Guerin: ενοικιάσεις αυτοκινήτων στην Πορτογαλία,
- για την Luso: παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών διαχείρισης αυτοκινητικών ατυχημάτων στην Πορτογαλία.

3. Κατόπιν προκαταρκτικής εξέτασης, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η γνωστοποιηθείσα πράξη θα μπορούσε να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004. Εντούτοις, επιφυλάσσεται να λάβει τελική απόφαση επί του σημείου αυτού.

4. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν στην Επιτροπή ενδεχόμενες παρατηρήσεις για τη σχεδιαζόμενη συγκέντρωση.

Οι παρατηρήσεις πρέπει να φθάσουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης, με την ένδειξη COMP/M.5347 — Marfre/Salvador Caetano/JVS. Οι παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή με φαξ [αριθμός +32 22964301 ή 2967244] ή ταχυδρομικά στην ακόλουθη διεύθυνση:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

(¹) EEL 24 της 29.1.2004, σ. 1.

Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης
(Υπόθεση COMP/M.5477 — Votorantim/Aracruz)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2009/C 64/14)

1. Στις 12 Μαρτίου 2009, η Επιτροπή έλαβε γνωστοποίηση μιας προτεινόμενης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου ⁽¹⁾ με την οποία η επιχείρηση Votorantim Group («Votorantim», Βραζιλία) αποκτά με την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού του Συμβουλίου έλεγχο του συνόλου της επιχείρησης Aracruz Celulose S.A. («Aracruz», Βραζιλία), που επί του παρόντος ελέγχεται από κοινού από τις επιχειρήσεις Votorantim Group, Arapar και Arainvest, με αγορά μετοχών.

2. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των εν λόγω επιχειρήσεων είναι:

— για την Votorantim Group: τιμνέντο και σκυρόδεμα, εξόρυξη και μεταλλουργία (αλουμίνιο, χάλυβας, νικέλιο και ψευδάργυρος), χαρτοπολτός και χαρτί, συμπυκνωμένος χυμός πορτοκαλιού, αγορές ειδικών χημικών προϊόντων, παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και δραστηριότητες χρηματοπιστωτικού κλάδου,

— για την Aracruz: παραγωγή χαρτοπολτού και χαρτιού.

3. Κατά την προκαταρκτική εξέταση, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η γνωστοποιηθείσα συναλλαγή θα μπορούσε να εμπέσει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004. Εντούτοις, επιφυλάσσεται να λάβει τελική απόφαση επί του σημείου αυτού.

4. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν οποιοσδήποτε παρατηρήσεις για την προτεινόμενη συγκέντρωση στην Επιτροπή.

Οι παρατηρήσεις πρέπει να φθάσουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης, με την αναφορά COMP/M.5477 — Votorantim/Aracruz. Οι παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή με φαξ [αριθμός +32 22964301 ή 2967244] ή ταχυδρομικά στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΓΔ Ανταγωνισμού
Μητρώο Συγχωνεύσεων
J-70
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ EEL 24 της 29.1.2004, σ. 1.